

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRETÉSEK:

6-hasábos pont sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Naplótér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, február 28.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérlekk: Az utolsó felvonás.
A képviselőház ülése.
Az aradi ipar egy éve.
A lacceti választás.
Öngyilkos városi főjegyző.
Az antiszemita zsidó.
A városliget fölosztása.
Az aradi waggengyár új igazgatója.
Egy állomáslőnök pöre.
Sándor Antal — szabadlábos.
Ötmillió örökség.
Megbüntetett vigéc-nő.
A pángermanek dícsőítője.
Telvaj udvarló.
Tárca: Ének a pénzről. Irta: Abonyi Árpád.

Az utolsó felvonás.

Arad, február 27.

Az országos szabadelvűpárt klubhelyisége Bánffy bukása óta a mesterségesen fenntartott „béke” színhelye volt. A párt-egységről világgá bocsátott kommunikék pontos időközökben jelentek meg a fél- és negyedhivatalos újságokban s aki a politikai hiszékenység betegségében szenved, az gyönyörűséggel olvashatta, hogy az olaj a vízzel milyen csodálatos módon egybeolvadt.

Eveken keresztül ment ez így. És jól ment. Országszerte az a hit járta, hogy a Lloyd-klubban a multak csatáira az ugynevezett legöregebb emberek sem emlékeznek már, s ó-szabadelvűek, meg új-szabadelvűek testvérek gyanánt sütkéreznek az „új aera” görögtüze mellett.

Igy tudták a helyzetet idekűnn. A pártklubban pedig megmosolyogták a nagy, az országos optikai csalódást. És várták a fejleményeket, lesték a nagy vigjáték-bonyodalom kibontakozását.

Most történt a fűgöny utolsó felgördülése. Ez a felvonás véget vet a komédiának.

Budapestről jelenti tudósítónk, hogy Széll Kálmán nyugalomra vágyik, mert megunta a hiába való küzdelmet, melyre legjobb erejét pazarolta. A miniszterelnök, a tetőtől talpig szabadelvű ember, azt hitte, hogy a szabadelvű pártba bekivánczolóknak csak utat kell nyitni, s egyszerre szabadelvűek lesznek valamennyien. Azt hitte, hogy a hatvanhetes alapon álló politikusok mindegyike azt a liberális levegőt szívta magába, mely az ő gondolatvilágát lengette körül. Ugy képzelte, hogy minél nagyobb egy párt, annál nagyobb a munka is, melyet végezni képes.

És mit tapasztalt Széll Kálmán? Azt kellett észrevennie, hogy a szabadelvűpárt régi, kipróbált harcosai egymás után szorultak le a közélet színteréről. A nyilvánosság éles szemét bekötötték egy cifra kendővel, melynek az volt a neve, hogy „új rendszer”. Amíg pedig a szembekötösi tartott, azalatt valami nyakatekert csatornarendszerrel bevezették a megyékbe, városokba, községekbe, falvakba a reakciót és klerikalizmust, a nagyurak hatalmi törekvéseit, az agrarizmust, az általános visszafejlődést.

A szabadelvűpártban egy-egy magános óra csendjében sok szemrehányást kellett ezért zsebrevágnia Széll Kálmánnak.

Másrészt pedig nem voltak megelégedve az állapotokkal az új szabadelvűek sem. Nekik kevés volt az elfoglalt terrén s efeletti elégedetlenségüknek nem egyszer kifejezést is adtak.

Igy következett el az idő, mely magával hozta a minden kormányok halálos örvényét: a katonai javaslatokat.

A szabadelvű párt régi tagjai bizonyos gurmandériával figyelték az új elvtársak magatartását, mert a volt nemzeti párt politikai éléstárának a legnagyobb kamaráját a katonai követelések foglalták el. Ezeknek a követeléseknek tehát most vagy érvényt kell szerezni, vagy bele kell fordulni a volt nemzetiékné a következtelenség kátyujába.

A Szentiványi-Fejérvári operett ezekből a félszeg előzményekből alakult ki. A volt nemzeti párt fenntartotta régi követeléseit, a honvédelmi miniszter pedig nem adott semmit. És szent volt a béke mindkét oldalon.

Hanem az új-szabadelvűeket utóbb mégis csak bántani kezdte a politikai lelkiismeret s komikussá vált helyzetükben a duzzogó gyermek módszerét követték: kezdtek lassanként elmaradozni a szabadelvű pártkörből. Ugy hogy az utóbbi napokban már Bolgár Ferencen kívül alig lehetett nemzeti párti képviselővel találkozni a Lloyd-klubban. Most az új-szabad-

Ének a pénzről.

Irta: Abonyi Árpád.

I.

Végkép előregedvén valami hetven egynéhány esztendő nagy súlya alatt, az acélos buzát osztó Bácskában mindenfelé ismeretes „Morawetz és Fia” gabonakereskedő cég főnöke megtért őseihez.

Amily egyszerű, rideg és szörnyen komoly volt egész hosszú élete százféle ágazó üzlete élén! éppen oly egyszerű és rideg volt halála is. Ami rokona volt, javarészt külföldön élt. Hüségese legénye, az öreg Johan, nem tartotta szükségesnek levelet, vagy sürgőnyt meneszteni a „nehéz nevű” rokonokhoz, (egyik nényét például özvegy Schellingshausen Zbowist-nénak hívták, — elsőrangú préseit bőr firma Erfurtban) hogy méltóztassék jönni, de fölötté gyorsan, mert ura nem szokott várakozni. Pontos volt üzletelben, mint az óra, pontosan terminusra fog beszámolni a halállal is. Miképpen azt csakugyan meg is cselekedte.

A végtisztességen természetesen az üzlet valamennyi alkalmazottja megjelent.

Diskurálgatva kocsiztak ki a temetőbe a gyászhintó után, mely az öreg principális örökösét vitte. A megboldogultról, világos, hogy nem beszélt senki. Nyugodjék, jó ember volt, bár kemény, mint a vas és tréfátlanabb egy megvénült komondornál. Ez a paraszthasonlat élénk tetszést aratott. Az urak, sajnos, vi-

hogtak, mintha csupa ártelen tacsó ült volna a kocsiban. kiknek a józólésről voltaképpen halavány sejtelmük sincs. Tán úgy is volt, de bizonyos, hogy az általános derült hangulatot még a szitálni kezdő, hideg őszi eső sem tudta egy kicsinyt lehűteni. Illetlenül vidámak voltak a gyászoló urak, mondhatni: durvák, mint a a kőc, fészletlen. Mert imhol meghalt a vén „komondor”. Nem morog, nem harap, nem kritizál. Nem szól többé egy zót sem. Jéghideg apró, szürke szemével senkinek a kabátján keresztül nem néz be szívéig, hogy megismerje a kimondott és az elhallgatott szó között levő különbséget. Huh, be cudarul tudott látni, Isten nyugosztalja, ez immár csendes „princi”, szinte hollyagot huzott a nagy ravaszul föllenteni akaró alkalmazott orcája bőrén.

Azonban kísérik és künn hagyják. Új főnök kerül az üzlet élére, a megboldogult fia és összes javainak szerencsés örököse: Morawetz Leopold tartalékos hadnagy ő felsége vitéz 6-ik gyalogezredében — és egyéb semmi. Csakugyan ennyi és nem több. Lám, de nincs itt a fiatal ur.

Hol kőszál, míg ime apját temetik — nem tudta senki. Azon hűségese Johan a szélrózsa minden irányába szétröpítette a hazahívó sürgönyöket, válasz azonban nem érkezett s a fiatal ur nem jött el atyja végtisztességére, ki tudja, hol csavarog. Mert vig, sőt eszeveszetül vig fickó volt ám Poldi ur teljes életében. Urasan, fűtyörészve élt, galáns kalandok, egyikét csinos botrány, kártya „plü” meg sem koty-

tyant, bár elmúlt harminc éves s rég benőhett volna a fejelágya.

De nem nőtt be, csak megkopaszodott. Egyébképpen elég csinos, hosszú, „felhőkarcoló” fiatal ember volt, lelkes utánczója minden divatnak, bőkezű mentora a színpadok „mellőzött” hölgyecskéinek és tönkre pocsékolója az öregtől „kivasalt” jókora összegeknek. Punktum. Ennyi. Régi dal — szinte unjuk.

Az üzletben jóformán csak egyszer kétszer látták hetenkint, akkor is vagy ásitozott, vagy leveleket firkált, de egyet sem üzleti papiroson, hanem a maga külön, aranyos szegélyű, drága, csont veinjén. Egy év óta aztán már ezt sem cselekedte, hanem egyszerűen elutazott. Beszéltek, hogy jól leuordva, szinte kidobva az irodából. Az öreg betelt vele. Naplopónak nevezte. Dologtalan, léha, piperkőc majomnak, — tehát ki! Hinaus, hogy ne lássa. Csak ki az irodából, a városból, az országból s ne merjen addig szemei elé kerülni, míg meg nem engedi.

Poldi ur telemelkedett a székről és nagy fölényvel, sőt — mondják — szemtelenül mosolyogva fogadta a száműzetési parancsot s meghajta magát, kilóbálta hosszú, csontos tagjait az utcára, anélkül, hogy édesatyjára csak egyszer is visszanézett volna. Künn szemére csapta monokliját, kocsiba ült és elhajtatott.

Azóta nem látták, — de tán előkerül. S ha előkerül, óh, micsoda kolosszális főnök leszen — nevetgéltek boldog jókedvvel az urak, láss valami igen finomat világ, mert ilyen még nem volt! Poldi ur az üzlet élén! Felső-

elvéük minden tevékenysége abban összpontosul, hogy biztatják a néppártot az ostromra, mert a hatalom elnyerésére ez se lenne rossz szövetséges.

Igy kuszálódott össze a politikai konstelláció az utolsó felvonás elején.

A kulisszák mögötti játék ismerői pedig öltöztetik és készenlétbe helyezik az egyes alakokat, kiknek majd a függöny legördülése előtt meg kell jelenni a színen, hogy a közönség ki ne füttyölje az előadást.

Már szabják a miniszteri frakkot Tisza István és Andrássy Gyula derekára.

* *

Ugron Gábor és Eötvös Károly. Ugron Gábor levelet intézett a galántai kerület 48-as pártjának elnökéhez, a melyben fölhívja a függetlenségeket, hogy a néppárti jelöltre szavazzanak. Erről eszünkbe jut, hogy néhány év előtt Eötvös Károly intézett ilyen levelet a gönci választókhoz, csak a szöveg volt más. Így hangzott:

A függetlenségi pártelnöknek Göncön. Minden áron állítsanak jelöltet a kormánypárt jelöltjével szemben. Csak ha ez nem lehetséges, a végső esetben és kivált a néppárttal szemben szövetkezettek még az ördöggel is.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 27.

A folyosón ismét zárt ülésről beszéltek, a melyet a Hámos ügyben akartak összehívni az obstruálók. A zárt ülés azonban elmaradt állítólag a még folyamatban levő lovagias ügy miatt, de híre járt annak is, hogy Apponyi beszélt le a zárt ülést kérőket erről a tervükről.

Aztán Ugron Gábort várták lenni és fenn a zsfolt karzatokon. E helyett egy rövid lélekzetű ellenzéki beszédet, majd Szemere Miklóst kapta a Ház. Szemere inkább felolvasás és oktatásszerű értekezletet, mint parlamenti beszédet mondott. Igen sokat beszélt a jó lövésről és ez különösen tetszett.

Utána Eitner Zsigmond beszélt üres Ház előtt. A képviselők a folyosóra tódultak, ahol

Rosenberg Gyula csinált amatőr felvételeket az ölelkező politikai ellentételekről.

Közben Mikszáth Kálmán is megérkezett és a folyosón erősen évődtek vele. Többen ugyanis azt kérdezték tőle:

— Ugyan Kálmán képviselő vagy te még?

Mikszáth felfogta a tréfát és azt felelte:

— Néha! Mikor eszembe jut!

Benn a teremben ezalatt Eitnert hallgatták, a ki másfél óras kuruckodás után így szólott:

— És most bemondom a határozati javaslatot!

— Hát a pagát ultumót nem?! — kérdezték a tulajdonalról.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Piósz Sándor és Darányi Ignác miniszterek.

Elnök fél 11-kor nyitotta meg az ülést, és jelenti, hogy 97 kérvény érkezett a katonai javaslatok ellen. (Eljenzés a szélbalon.)

(A katonai javaslatok.)

Beniczky Arpád: A népre olyan terhetek rónak újból és újból, hogy a törvényhozásnak kötelessége ez ellen tiltakozni. Az önálló magyar hadseregére még költene, de a közös hadseregére nem.

A javaslatot nem fogadja el.

Szemere Miklós: A katonai javaslatokat elfogadja, mert különös garanciát lát Széll Kálmán miniszterelnök személyében, akit válságos időben állított a gondviselés előtérbe. Nem akar politikai, sőt nemzeti szempontból sem foglalkozni a javaslattal, hanem tisztán a hadsereg harc képességéről akar szólni. Őt csak országos érdek vezeti. Sokan akarnak önálló hadseregére is az egy nemzet ambíciója, hogy saját hadserege legyen. De nem ez a lényege a jó hadseregnek; Savoyai Jenő négy hadsereget akart alakítani: osztrákot, magyar, cseh és belga sereget. Így vélte, hogy mindig győzni fog.

Egy elsőrendű tábornok is ezt mondotta szólnak, hogy a nemzeti jelvényekre, kommandókra szükség van. Németül és franciául idézi az egyes véleményeket.

Gabányi Miklós: Nekünk minden nyelvet kell tudnunk? (Derűtség.)

Szemere: A tábornoki kar túlnyomó része az egységes közös hadseregére esküszik. Ő azt tartja, hogy lehet rossz nemzeti hadrereg és jó királyi hadsereg, csak az a kérdés, mennyire harc képes az illető sereg, milyen az organizá-

ciója és milyen a szelleme. Nem a vezérlet, hanem a katona egyénisége dönti el ma már a csatákat. Hadi erőnyeket kell önteni és belenevelni a magyarba, akkor lehet imperializmusról, Nagymagyarországról beszélni. A céllövészetet már kora ifjúságban tanítani kell.

Hivatkozik a bur háborúra, amelyben fényesen bebizonyult a burok nagy harci ügyessége. A törpe ember is kitűnő katona, aki jól talál és az atléta is rossz katona, ha nem talál. Hivatkozik Poroszországra, ahol nagy gondot fordítanak a céllövészetre, valamint Angliában is most már a bur háboru óta. A görögök is nagy buzgalommal tanítják a céllövészetet a törökök által történt megveretéseik óta. Csak Magyarországon törődnek keveset a céllövészetrel. Katonailag kellene a polgári lövöldéket is szervezni. Tudja, hogy Fejérváry és Pittreich miniszterek most több gondot fordítanak a céllövészetre. Dicsérik őket, de nem szorultak a magasztalásra. (Zaj a szélbalon.) Nevelés és institúciók kellene arra, hogy hadseregünk harc képes legyen. Az egyéves önkéntességet hadi szempontból nem tartja értékesnek és ha már meg van ez az intézmény, akkor a jól lövő polgárokat is, ha nem is diplomásokat, szintén rövidebb időre kellene besorozni. (Élénk helyeslés a szélbalon.) A harcra nem nevelt hadsereget csak ide oda tolják. (Tetszés a szélbalon.) Nevelni kell a jó hadsereget. Intézmények kellene nekünk, mert különben elvesz Tokaj, elvesz Budavára és elvesz a magyar becsület. (Tetszés jobbról. Zaj balról.)

Felkiáltások a szélbalon: Elfogadta, vagy nem fogadta el.

Rákosi Viktor: Nem fogadta el!

(Andrássyról.)

Eitner Zsigmond megválasztásakor megfogadta, hogy semmi újabb katonai terhet nem fogad el. Emelt fővel akar megjelenni választói előtt, azért nem szavazza meg a javaslatot Gróf Andrássy Gyulával polemizál és azt mondja, hogy nagy különbség van nemzeti felfogás dolgában közte és nagynevű atyja között, pedig apja a honvédségnél és az akasztófánál kezdte pályáját és nem az államtitkárságon. A német vezénnyelv ellen támad ezután és a nemzeti hadsereg felállítását kívánja. A király önként rendelte el a német vezénnyelvet, ép így rendelkezhet volna el a kínai nyelvet is. Az előbbiben is van copf. (Derűtség.) Felhossa a komáromi katonai botrányt. (Nagy zaj a szélbalon.) A javaslatot nem fogadja el. Határozati javaslatot nyújt be, amely szerint a közös hadseregbeli tiszték is tegyék le az alkotmányra az esküt.

Szünet után

Tallian Béla foglalja el az elnöki széket.

ges szerencse, ördög adtát, fölér érték dolgában egy biztosan beütő „hupp“ trefferrel.

II.

Egy hét múlva a temetés után haza érkezett Morawetz Poldi.

Mindenek ámuló meghökkenésére előbb kivitt egy gyönyörű koszorút boldogult édesapja sírjára, majd megjelent az üzletben, szó nélkül bezárkózott atyjának üvegfalakkal elválasztott irodájába, nekifeküdt a rengeteg üzleti könyveknek s mire kimerülve, éhesen, sáppadt arccal ismét kinyitotta a magára zárt ajtót — vasárnap délután két óra volt. Tizenkilenc óra hozszozat dolgozott egyfolytában s nem evett ezenközben egy falatot sem és nem beszélt senkivel, az órától-órára mindinkább jobban hűledező alkalmazott urak azt hitték: megbolondult.

Később — négy-öt nap múlva — azt hitték, hogy új állásában, mint a hatalmas kereskedő cég főnöke — nyilván affektálni akar egy kicsit, hogy megtéveszse az üzlet alkalmazottait, akik „kolosszális“ főnököt reméltek benne. De biz az nem affektált. Sőt azt tette, hogy a rákövetkező héten behívatta irodájába Grün és Stopper urakat (mind a kettő a levelezési osztályban dolgozott) s nagyon udvariasan, de minden parafadugónál szárazabb hangon kijelentette nekik, hogyha — mint boldogult édesatyja életében — ezután is nem lesznek pontban hét óra harminc perckor az üzletben, sajnálattal ugyan, de kénytelen lesz őket elbocsátani. Nem tűr rendetlenséget. Se hazugságot. Sem kényelmet. Első az üzlet minden más az-

után következik. Szíveskedjenek hát ezt a jövőre jól megjegyezni.

Grün és Stopper urakkal forgott a világ. S forogni kezdett mindjárt a második héten a többi urakkal is.

Nem tudtak felocsudni a kábulatból.

Oh, oh! . . . Bizonyos, hogy ilyen még nem volt. Kétféjü borju, kétlelkű asszony, tisztességes színházi ágens s másefféle bolond csoda már volt, — de hogy ebben a hosszú fikóban (már fickó is lett!) ennyire megcsalakozzék mindnyájuk boldog reménykedése, hát ez igazán — unerhört! Tisztára álom. Még pedig buta. Hisz ez a fickó (dieser Kerl . . .) rosszabb az öregnél is. Az szigorú, érdes, sőt mérges vén ember volt, de soha senkit elcsapatással nem fenyegetett. Az ilyesmi ebben a régi, nagy üzletben hallatlan valami volt. Biztosan ült itt mindenki, ha egyszer bejutott, — az öreg leszidta őket, de soha senkinek föl nem mondott.

Tessék, Poldi ur, a léha ur — mi lett belőle! Hát ettől a példátlan csodától csakugyan neki lehet dölni a falnak.

S lett ez lassankint rosszabbul is.

Poldi ur azt tette, hogy elsőnek érkezett az irodába és utolsónak ment el.

Nem követelte meg senkitől, hogy hasonlóképpen cselekedjék, az urak azonban kezdtek erősen riadozni, s a negyedik héten már egymást iparkodtak tulszárnyalni az örült szorgalomban. Valóságos versenyfutás indult. Hiába! A kenyér. Ritka üzlet, hol jobban fizették volna őket, mint itt. Ajánlatos hát az ilyen jó kondíciót megtartani.

Azonban szidták titokban Poldi urat, mint a kutyát. Ilyen piszkos fráter — um Gottes willen! — ki a tatár gondolta volna! Hogy ilyen furcsa ereje lehet a pénznek! Mert bizonyos, hogy e képtelenül „itt még sohasem létezett változását a lélek belső tartalmának le egészen mélységes fenekéig, tisztára a pénz birtoka hozta elő“. Míg apjáé volt, szórta, most, hogy az övé lett: imádtá. Fúj! . . . Ur ez?

III.

Augusztus közepe táján az üzlet egy régi, előkelő ügyfele, Frangepán Boldizsár toppant be az üveges főnöki irodába, az öreg Morawetz halála óta most első ízben Rokenságban volt-e, nem-e, az egykori horvát Frangepánokkal, azt nem tudták az üzletben, de tudták, hogy a Bácskában közel nyolcezer zsiros hold uralja azt a szakállas bácskai magyar urat, ki lám, de vérbeli bácskai urnak bizonyult most is, hogy először került szemtől-szembe a cég új főnökével.

— Meghalt az öreg, mi? — harsogta öblös, mély hangon s jól megrecsegettette az utánna lóditott gorombaságot: maga izé . . . hogy hívják . . . persze, még nem akkora svindlér, mint az öreg? Isten nyugosztalja!

S kacagott roppant kedélyesen a herkulesi természetű, nemes bácskai nábob, hogy belerenggett az iroda üvegfa: jó vice mi? No de csak tréfa, persze. Komolyan és igazán nyugosztalja az uristen az öreg urat: megbízható, derék, becsületes ember volt; megérdemli, hogy tisztelettel emlékezzenek róla. Főleg a fia.

Kovács Pál néppárti nem fogadja el a javaslatot. A jobboldali szónokokkal vitázva, tagadja, hogy a nagyhatalmi állásra szükségünk volna, miután arra való erőnk nincs, csak képződés máma tehát a nagyhatalmi állás. A magyar nemzeti állam kiépítése sem történhetik meg a nagyhatalmi állás és költségei miatt. A békeligának semmi értelme, ha tagjai megszárazzák ezt a javaslatot.

Határozati javaslatot nyújt be, amely szerint addig ne tárgyalják a katonai javaslatokat, amíg az adóminimumot meg nem állapítják.

Nessi Pál kéri, hogy a kérvények rendes szombati tárgyalását a holnapi ülésen félkettőkor kezdjék meg.

A Ház a kéréshez hozzájárult.

TÁVIRATOK.

A Törökországi reformok.

Konstantinápoly, február 27. A nagyvezér ma még egyszer megköszönte Calice báró és Szinovjev nagykövetnek javaslatukat és a szultán nevében meghívta őket a holnapi szelámlik után tartandó kihallgatásra. Az elfogadott javaslatra vonatkozó szabályzatot erősen dolgoznak és valószínű, hogy ezt a szabályzatot nemsokára közzéteszik. A szabályzat végrehajtásáról is sűrűn tanácskoznak és megteszik a szükséges előkészületeket. A macedoniai viszonyok alapos ismerőinek nézete szerint a macedon lakosság mostani nyugtalansága és elégedetlensége csak úgy csillapítható le, ha az elfogadott reformok végrehajtása gyorsan történik és a közigazgatás javításának első jelei hamarosan mutatkoznak. Ez azután lassanként eltűntetné a bizottságok eddigi sikereit is. A bolgár falusi lakosság skeptikus ugyan, mert Törökország eddigi reformtörekvései eredménytelenek voltak, de ha a viszonyok javulnak, rögtön érzékelténné válik a bizottságok propagandája iránt, mert a bizottságok üzemei nagyon ártottak anyagi érdekeiknek. Ez okból a két hatalmasság fölöttébb szükségesnek tartja, hogy a reformok végrehajtását figyelemmel kísérelje.

Antiklerikális tüntetés.

Brest, február 27. Tegnap itt nagy antiklerikális tüntetés volt. Mintegy 3000 ember, köztük sok arzenál munkás, összecsoportult a kongregációs iskola és a szent Lajos-templom

Poldi ur udvariasan mosolygott.

— Méltóztassék helyett foglalni — kínálta előzékeny sietséggel a nábobot s folyton mosolygott — tessék ide a kanapéra! Szerencsémnek tartom! Boldog vagyok, mélyen tisztelt.

— Sohse ugráljon, fiatal barátom — mordult rá kedélyesen a nábob — inkább mondja meg, hogy kell, vagy nem kell, mert sietek! Érti! nagyon sietek... Nohát!

— Miről van szó, könyörgöm...

— Buzáról beszéllek, tudhatná — nem az öregapám lelkéről! Azért vagyok itt, de gyorsan, mert sietek, mondom... A teremtsit, be nincs még benne a seftben! Aliso vorverts: 3000 métermázsza, 93 kilós tiszta prima, rög-tönre, a vasutállomásról. Mét renként 9.50.

Poldi urnak fölillant a szeme (szent Isten, milyen üzlet!) de csak mosolygott állhatatosan.

— Mélyen tisztelt, drága uram — felelte szeliden, rábeszélve, — átveszem az egészséget, de 9.30-ért. Ennél többet...

A nábob heves mozdulattal szakította félbe.

— Ne locsogjon! 9.50 és punctum!

— Kilenc... harminc...

— Kilenc ötven és pász! Nem érti! Ne locsogjon többet, mert megharagszom. Adja, vagy nem adja?

— Lehetetlen, mélyen tisztelt...

— Hát akkor nincs üzlet! Érti! Szamárl! harsogta a nábob s fejébe csapva kalapját, bevágta maga után az üveges ajtót.

Poldi ur most már nem mosolygott, hanem

előtt, a hol forradalmi dalokat énekelt és néhány ablakot bevért. A tüntető tömeg azután bejárta a város utcáit és szidalmazta a papságot.

Az aradi ipar egy éve.

(Az ipartestület jelentése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27

Március 8 án délelőtt tartja ez évi — tizenkilencedik — közgyűlését az aradi ipartestület. A közgyűlés tárgya a rendes teendőknél kívül: határozat az ipartestületek országos szövetségébe való belépés iránt, a testületi ház kibővítése és ezzel kapcsolatosan az iparos ifjak egyesületének a testületi épületben leendő elhelyezése tárgyában.

Ma bocsátották ki a közgyűlés elé terjesztendő évi jelentést, amelynek fölöttébb érdekes részei az ipar általános helyzetét illető sorok. Ez a rész így hangzik:

Még az előző években táplált bennünket a remény, hogy az osztrák örökös tartományok nyugétól megszabadulva, ipari politikánkat az önálló vámterület berendezése által békéből felszabadíthatjuk; ma már e véres reményünkben is csalatkozva, előttünk áll a rid g való, mely szerint a magyar ipar újbb tíz évre vajallusa lesz az osztrákok izmosabb és élelmesebb gyárainak, spekulatív vállalkozásainak. Már-már kezdünk megbarátkozni azon tudattal, hogy a magyar ipar versenyképességében saját véreink sem bíznak s így bizonyos fásult közönyösség járja át hazánk iparosságát, mikor a vigasztalan jövő komor képét kell szemlélnie.

Ily körülmények között nem csodálkozhatunk, ha országszerte az ipar pangásáról halunk. Amit érez az egész ország iparossága nagyban, ugyanazt érezi testületünk tagjai kisebb, szűkebb arányokban Aradon. Minden iparos társunk csak tengődik, vegetál egy napról a másikra, toldoz-foldoz a pénzintézeteknél és folyton várja azt a rég hirdetett jobb időt. Az építő-ipar terén rendkívül megszaporodván a képeített és képesítés hiján levő vállalkozók száma, a tulságos, sokszor tisztességtelen verseny nagy mértékben tönkre tepte az árakat. A ruházati osztályhoz tartozók nem képesek felvenni a versenyt a külföldi gyárakkal, kartelekkel és nagy tőkékkel, míg a nép elhagyva eddigi népies viseletét, nem veszi már a helybeli iparosok tartós kézi munkáját,

ő is fejébe csapta kalapját s egy óra múlva két tűzfőhadnagyal kiolvatta a goromba bácskai urat.

Az először elkacagta magát — tessék a fiu komolyan veszi, amit az öreg okos mindig tréfának vett, mert az is volt — azután kijelentette, hogy jól van, verekszik, nagyon szívesen. Elvégre ez is emóció s a fiatal urnak tán igaza is van, vagy mi az ördög!

IV.

Másnap kisült, hogy Poldi ur nagyon ügyesen kezeli a kardot. A nábob már sajnáita is a dolgot. Kár volt megsérteni, mert ime derék gyerek: folyton a nyaka körül jár. Erősen liheg ugyan, de keményen tartja magát. No most! Ezer villám... hajszálon mult, hogy be nem vágott a nyakába...

Tehát végezzünk.

A nábob vilámgyorsan támadott s a következő pillanatban Poldi ur homloka, szeme, arca, meglelt vérről.

— Vér... rebegte visszalépve s remegni kezdett. Majd roppant erőfeszítéssel mosolyogni iparkodott: Kérem, ezek után ha tetszik a 9.30...

A nábob ránézett, megcsóválta a fejét s így szólt:

— Nem bánom, legyen hát kilenc harminc.

— Köszönm, tehát 9.30... suttogta Poldi ur elegütnen s kiköpve szájából egy csomó vért, eszméletlenül zuhant végig a földön.

hanem a gyárak olcsó és selejese produktumait. Az élelmi szerrel foglalkozók folytonos seretés és marha vésszel, valamint tulságos magas piaci árakkal küzdve, nem fejthetik ki a kellő forgalmat a közlakosság nyomora és pénzihiánya miatt.

A jelentés ezután az ipartestület mult évi működésének ismertetését foglalja magában. A testület megfestette a király arcképét s elkészítette az ipartestület tagjait illető III. osztályu kereseti adó kivetési tervezetet, „melylyel azonban — ugymond — edes kevés eredményt értünk el, — mert az adokivető bizottság az iparosok tulcyomó számának adóját magasabb fokban állapította meg“.

Részvett az ipartestület az aradkerületi segéd- és tanonckiallítás rendezésében, a nagyváradi VII. iparos kongresszuson; eljárta abban, hogy a templomépítésnél, valamint más nagyobb építkezésnél a munkálatokat aradi iparosok nyerjék el; részt vett a közműhely tárgyalásain, közbenjért annak érdekeiben, hogy Gájban külön tanonckiskola szerveztessék. A testület rokkant alapja a 6000 koronát meghaladja; a testület tagjainak száma 1116, a nyilvántartott segédeké: 3669. Az egyesület tiszta vagyona 55,801 korona 97 fillért tesz ki.

A jelentés adatai, a melyeket itt csak nagyjából említettünk, szép bizonyosságát adják, hogy az ipartestület hivatásának magaslatán áll és mindenkor híven örkődik az aradi iparosság érdekei fölött.

Öngyilkos városi főjegyző.

(Győr szenzációja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

Győr városában szenzációs öngyilkosság történt. Kiss Ferenc, Győr város főjegyzője és polgármester-helyettese délután fél 6 órakor hivatalában agyonlőtte magát.

A öngyilkosságot Gede Kálmán hivatalosolga vette észre, ki a közigazgatási szobát sűrűve, lövést hallott. A hang irányában a főjegyző szobájába ment.

Amint belépett, már földön fekve találta Kiss Ferencet s jobb homlokából patakzott a vér. Gede azt hitte, hogy elesett s az asztal sarkában ütötte meg fejét s még kérdezte is:

— Elesett, tekintetes főjegyző ur, s megütötte a fejét?

Kiss Ferenc mereven nézett a szolgára, nem válaszolt, hanem elfordította fejét.

Gede Kálmán rosszat sejtett, futott le a portáshoz s orvosért telefonált.

Időközben a hivatali helyiségbe érkezett Nagy Mihály rendőrkapitány és Kovácsics Sándor közigazgatási iktató.

Amikor beléptek, még élt a főjegyző, megmozdult a földön, fel akart emelkedni, de már nem tudott, a halál legyőzte.

A padlón és szőnyegen nagy vértócsa volt s annak közepén feküdt élettelenül. Jobb halántéka körül véres volt a feje s koponyája több helyen megrepedve. Az arc sápadt, halvány, de vércsepp nem volt rajta. Mellette feküdt forgópisztolya, melyből egy golyót lőtt csak ki, kettő még maradt benne.

Íróasztalán levél feküdt a polgármesterhez címezve, mellette arckép, mely két fiát s leányát ábrázolta. Ott feküdt az átadási jegyzőkönyv is, melyben hivatalát helyettesének, Hoffer dr.-nak átadja.

Kiss Ferenc tegnap előtjelentkezett a polgármesternél s kérte, hogy mentse fel egy időre, vegye át tőle hivatalának teendőit. Nem bírja az eszt — mondotta — képtelen elkészíteni havi jelentését a közigazgatás menetről, melyet a közigazgatási bizottság márciusi ülése elé kellene terjesztenie a hó elején.

A polgármester megnyugtatta, hogy gondoskodni fog helyettesítéséről s meg fog bízni egy aljegyzőt a jelentés elkészítésével. A miatt nyugodt lehet. A jóbarát meleg szavával kérte,

hogy menjen szabadságra, pihenjen minden gond nélkül néhány napig s a lelki egyensulya majd helyre áll ismét.

De nem lehetett megnyugtató. Minden csillapító szóra megvolt a szomorú ellenvetése. Feltárta egész lelkét. Megtört hangon beszélt most anyagi romlásáról.

A polgármester higgadtsága intette s jóakarattal, benső érdeklődéssel hallgatta előadását anyagi viszonyairól, melyeket kétségbeejtően mondott. És ceruzával a kezében, egymás mellé állítva a számokat, meggyőződött róla, hogy Kiss Ferenc anyagi romlásáról — ámbár jelentékeny veszteségek érték — joggal nem beszélhetett. Mert a plusz és mínusz egybevetése után még mindig maradt elég jelentékeny tiszta vagyona, körülbelül tízezer forint.

Figyelmeztette is erre s megnyugtatta, hogy anyagi terheit viselheti és rendesen törlesztheti még mindig a nélkül, hogy a többi fizetésének egy krajcárnyi csorbája is esnék.

De a boldogtalant vigasztalni ember már nem volt képes. Mintha rögeszméjévé vált volna a gondolat anyagi romlásáról. Buzán és megnyugvás nélkül vett bucsut a polgármestertől, hogy pár napi szabadságra menjen s keresse a pihenést zaklatott idegeinek.

Nem találta meg. És a mikor megérlelődött benne az öngyilkosság gondolata, leült íróasztalához s megírta végső üzenetét a polgármesternek.

Hosszú papírlapra, az íróasztalán fekvő vörös ceruzával írta meg. Vonásai biztosak, reszketésnek nyoma sincs rajtuk. Néhány rövid és kerek gondolat az egész. A mire különösen súlyt helyezett, aláhuzta.

Igy szól a levél:

Polgármester Ur!

Elmém elborult, tovább nem élhetek,

A várost mindig híven szolgáltam.

Testemet ne boncolják.

Temetést ne rendezzenek.

Utolsó gondolatom szerencsétlen családomnál van.

Vedd őket pártfogásodba.

Aláírás e végső rendelkezés alatt nincsen.

Kiss Ferenc 1886. óta tisztviselője volt Győr városnak, akkor választották meg Halma Ferenc helyébe főjegyzőnek, addig ügyvéd volt. Megelőzőleg az irodalommal gyakrabban foglalkozott. Mintegy 16 év előtt verseny poémát írt Szávay Gyulával e címen: „Téma nélkül.“

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Julius Caesar, tragédia. (Páratlan bérlet.)

Vasárnap: Délután: Katalin, operetta. Este: Kis fészek, bohózat. (Páros bérlet.)

A szultán.

— Február 27. —

A valódi érdemet méltányolni tudó bíráló valóságos politikai zavarba jut, ha Zilahyné alakításait szem előtt tartja. Katalin cárnő után Szelim szultán okozza ezt a dilemmát. Zilahyné Katalinja oly majesztekus, oly fenséges, hogy jó magyar hazafi létemre egy percig sem lennék gondolkozónak, hogy ennek a cárnőnek megfogadjam a hűségi esküt, még avval sem törődném, ha renegátnak csufolna érte a közvélemény.

Még meg sem szoktam az orosz alattvalóságot, már elébem áll Zilahyné mint szultán, és rögvest elfeledem a nagy cárnő varázsát és odaborulok a török nagyur trónja elé; igazhívónak érzem magam, ki a proféta szakálára esküszik és a müezzim imára hívó szövegére

kelet felé fordulva áldja Alláht, a muzulmánok hatalmas istenét.

Ezt teszi Zilahyné alakítása, játéka és ragyogó énektudása.

Ma este Szelimjével ragadta magával a közönséget és el tudta érni azt, hogy a szöveg tekintetében meglehetősen unalmas, zene szempontjából pedig untig ösmeretes operetben valóságos gyönyörűséget szerzett mindenkinek.

Roxelant ma Karácsonyi Mariska énekelte és énekeivel méltó partnere volt a szultánnak. Játéka értelmes, éneke kellemes, mely különösen akkor érvényesült, mikor a zenekar fortéja mellett kiemelkedik hangjával és így a zeneszerző intenciója kellően érvényesül. Mai szereplése feltétlenül dicséretére válik az ambiciózus színésznek.

A többi szereplők háttérbe szorulnak, ami nagyobbára a szövegíró hibája. A rövid életű operettek közé tartozik a Szultán is — oly bárgyu és szellem nélküli a szövege. Ritkán találkozni a régi operettek közül oly szöveggel, melyben a szereplők annyit beszélnek és oly keveset mondanak, mint a Szultánban. A rendező valóban dicséretes munkát végezne, ha egy kissé megplajbászná a szövegek könyvet.

Carolus.

* Vasárnapi előadások. Zilahy igazgató vasárnap délutánra Zilahyné S. Vilma felléptével a Katalin operettet tűzte ki műsorra, míg este a Kis fészek kerül színpadra.

* Bob herceg. A legközelebbi operett újdonság a Bob herceg lesz, melyből javában folynak a színpadi próbák. Az újdonságra teljesen új díszlet is készül. A bemutató már a legközelebb várható. Az egész társulat részt vesz az előadásban.

Az antiszemita zsidó.

(A kisjenői hitközség mint panaszos.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

Ahhoz az esethez, a mely legutóbb az ország figyelmét a háziezred egy önkéntese révén magára vonta, erősen hasonlatos ügy foglalkoztatta ma az aradi kir. törvényszék büntető felebbezési tanácsát. A panaszos egy zsidó hitközség elnöke volt, a panaszlott pedig egy zsidó vallású bíró volt, a ki fölgerjedésében erősen antiszemita izü kifejezéssel illette a hitközséget.

A klasszikus eset részletei ezek:

A kisjenői zsidó hitközség elnöke Schillinger Márton hitközségi közgyűlelet hívott össze és erre a meghívókat Katz Mór hitközségi alkalmazottal küldötte a hitközség minden egyes tagjához. A kézbesítőnek az az utasítása volt, hogy minden meghívót csak láttamozás ellenében kézbesítsen.

Katz Mór körutja folyamán betért Gross Endre dr. aljárásbíróhoz is, aki zsidó vallású és a hitközség tagja.

A hitközségi kézbesítő átadta a közgyűlési meghívót az aljárónak és kérte, hogy a vevényen nyugtázza a kézbesítést.

Gross aljáró, mint ez a bíróság előtt tett tanuvallomásokból kitűnt, azt mondta erre a kézbesítőnek:

— Semmi közöm a maguk egyházához!

Katz Mór azonban nem elégedett meg ezzel, s mint hogy ilyen eshetőséggel szemben instrukciója nem volt, azt hitte, hogy legjobb lesz, ha még egyszer odakinálja a bírónak a vevényt aláírás végett. Kérte is nagyon a bírót, hogy tegye azt, mert neki el kell számolni a meghívókkal, jaj lesz neki, ha valami kézbesítésről nem tud beszámolni.

Gross aljáró erre idegesen fölugrott székről, s olyan kifejezést használt a hitközségre,

a melynek első része nem türi a nyomda festéket, a második része pedig a zsidó hitűek illatáról szól, és az antiszemiták kedvenc szállóigéje. Majd hozzátette:

— Kitaposom a belit magának is, meg annak is, aki magát ideküldte!

Schillinger Márton hitközségi elnök erre feljelentette becsületsértés miatt a zsidó voltában antiszemita bírót. A kisjenői járásbíró Grosz aljárót becsületsértés miatt 30 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletet a megbüntett aljáró tulszigorunak találván, enyhítése végett felebbezett az aradi törvényszékhez.

Az aradi törvényszék felebbezési tanácsa ma foglalkozott a felebbezéssel. A tárgyaláson Radány Dezső dr. bíró elnököt, szavazók Ribiczey Ferenc és Domokos László bírák voltak. A jegyzőkönyvet Szederényi Gyula aljegyző vezette. Grosz bírót Lázár Zoárd dr. védte, míg a panaszos hitközséget Steinhardt Mór dr. ügyvéd képviselte.

Steinhardt Mór dr. hosszú és igen érdekes beszédet mondott, melyben hevesen és meggyőző érveléssel kelt ki a modern antiszemita táskodás ellen. Elmondta, hogy itt tulajdonképpen nem a sértés nagyságáról, hanem az elvről van szó, mely elv csorbulást szenvedne, ha a büntetést a törvényszék leszállítaná.

A törvényszék ítéletében helybenhagyta a kisjenői járásbíró ítéletét és Grosz Endre bírót felebbezésével elutasította.

A facseti választás.

(A pártok előkészületei.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

A facseti választókerületben, amely Harkányi János báró lemondásával üresedett meg, nagyban folynak az előkészületek a választásra, amelyet március 2-án tartanak meg. A kerületben két jelölt van: Nemess Zsiga dr. aradi ügyvéd és Juhas Gyula dr. földbirtokos.

A Nemess párt végrehajtó bizottsága magyar és román nyelvű felhívást bocsátott ki a választókhoz melyből közöljük a következő részt:

„Nem báró, nem gróf az, aki bizalmatokat most kéri, nem is nagy ur, hanem a nép fia, véretekéből való vér, ki verejtékes munkája árán és nagy esze által lett azzá, ami. Oly férfiu kell nekünk, aki velünk érez, ki nem tesz különbséget ember és ember között, ki nem fél a hatalomtól, ki emelt fővel mer sikra szállani a nép, a szegény emberek száz bajáért, ki nem retten vissza még az ördögtől sem, ha a nép baján kell segíteni.

Ilyen férfiu dr. Nemess Zsiga, ki egész ember és vasakaratu, vaserélyű, vaféjú fia a népnek, ki mindig itt lesz köztünk, ha bajunk, bánatunk van, hogy segítsen tettel, tanácsal, ki nemcsak szavazatainkat kéri, hanem elvállalja a képviselő köteleességeit is.

Ilyen ember dr. Nemess Zsiga!

Egyszer egy kis időre eltudta őt nyomni a hatalom ereje. Másodszor ne engedjünk befolyást az illetéktelen beavatkozásnak.“

Nemess Zsigmond dr. már megtartotta programbeszédét egy nagygyűlésen, amelyen a Nemess párt megalakult s pártelnököt és jegyzőt választott. A gyűlésről a következő táviratokat küldték Széll Kálmán miniszterelnöknek és báró Podmaniczky Frigyesnek:

Nagyméltóságu Széll Kálmán miniszterelnök urnak

Budapesten.

A facseti kerület ezernyi választópolgárának nagygyűlése lelkesedéssel üdvözlöi Méltóságodat, mint a magyar nemzet igazainak és a szabadságunknak lángelkű harcossát.

Törhetetlen ragaszkodásának és rajongó szeretetnek ad kifejezést Nagyméltóságod, mint azon kiváló államférfi iránt, ki hazánk üdvén, nemzetének boldogságán fáradozik és munkálkodik.

A nagygyűlés megbízásából

Kóváry Ferencz József, Novák Imre,
elnök. jegyző.

Nagyméltóságú Széll Kálmán miniszterelnök urnak
Budapestben.

A facseti kerület ezernyi választó-polgárának nagygyűlése lelkesedéssel és egyhangulag Nemess Zsiga dr. urat, Nagyméltóságod böcs tanainak buzgó terjesztőjét kiáltotta ma ki képviselő-jelöltnek, mit a gyűlés határozata folytán ezennel Nagyméltóságod nagybecsű tudomására juttatni bátorodunk.

Kóváry Ferencz József, Novák Imre,
elnök. jegyző.

Nagymélt. báró Podmaniczky Frigyes urnak
az országos szabadalvűpárt elnökének
Budapestben.

A facseti kerület ezernyi választó-polgárának nagygyűlése ma egyhangulag Nemess Zsiga dr. urat, a szabadalvű párt lelkes hívét kiáltotta ki képviselő-jelöltnek, mit a gyűlés határozata folytán ezennel Nagyméltóságod nagybecsű tudomására juttatni bátorodunk.

Kóváry Ferencz József, Novák Imre,
elnök. jegyző.

Azonkívül bejelentette a nagygyűlés dr. Nemess Zsiga jelölését Graencenstein Arthurnak, a vármegyei szabadalvű párt elnökének is. A Nemess-párt sok reménnyel néz a választás elé.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi kereskedő ifjak betegsegélyző egylete évi rendes közgyűléset március hó 8-án d. u. 3 órakor az aradvárosi felső kereskedelmi iskola dísztermében tartja meg, melyre a tagok ezuton is meghívhatnak.

A városliget fölosztása.

(Utcanyitások a kiserdőn keresztül.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

A városliget környékének s nagyjórészt az Újtelepnek lakosai között már az ősszel mozgalom indult meg arra, hogy a város törvényhatóságánál kivigyék a városliget parcellázását, illetőleg az Orczy- és Munkácsy Mihály utcáknak szabályozását. Az érdekeltek annak idején látogatott értekezletet tartottak ennek a kérdésnek megvitatására s abból egy bizottságot küldtek ki, amely az egész tervet memorandum alakjában ki is dolgozta.

Ezt az emlékiratot, amely negyven háztulajdonos aláírásával van állatva, ma nyújtották be a városhoz. A beadványhoz egy tervrajzot is csatoltak, amely a ligetnek és környékének már szabályozott képét mutatja.

A memorandum azt ajánlja a törvényhatóságnak, hogy az Orczy utcát a ligeten keresztül nyissa meg az avval egy irányba eső Leinigen-utcáig, s így a Ferenc-térről, illetőleg a Wesselényi- és Kis-utcák sarkáról egy egyenes utca vezetne a pályaudvarhoz.

A második utcanyitás a Munkácsy Mihály-utca meghosszabítását képezné. Ez ugyancsak a városligeten keresztül a vásártérig vezetne s a gyakorlatban különösen az volna az előnye, hogy a hegyaljáról a radnai-uton bejáró közönség rövid uton elérhetné a most csak kerülővel megközelíthető vásártérre.

Egészen új utca nyílnék a terv szerint ugyancsak a ligeten keresztül a Munkácsy Mihály utcától a főúttal és az Orczy utcával párhuzamosan, sőt ennek nevet is adták a kérvényezők, elkeresztelték a nyitandó utcát Dobó István-utcának. Erre az utcára volna a legke-

vesebb szükség, de ha a ligetet két utcával ugyis keresztül szelik, nem volna ok arra, hogy e harmadik utcanyitás által több házhelyet ne szerezzen a város.

A negyedik, vak-utca volna az, amely a mostani liget-bejárat helyén és a liget mostani főútján vezetne a meghosszabbítandó Orczy-utcáig.

A tervezők szerint e szabályozásoknak költségeit bőven fedezi az utcanyitások által nyerhető mintegy tízezer négyszögölnyi teleknek, mely házhelyekül volna parcellázandó, eladási ára. Sőt normális számítás mellett 25—30.000 korona tiszta haszna is maradna a városnak.

Ez a nagyszabású terv mindenesetre megfontolást érdemel. A közlekedés nem egy érdekét elégítenék ki az utcanyitások, de viszont gondolkozni kell arról is, vajjon érdemes-e ezek kedvéért magunkat a liget legszebb részétől megfosztani. Tudvalevő ugyanis, hogy ha a tervek megvalósulnak, a ligetnek fele elvész s belőle nem marad meg több, csak az a rész, ahol most a körhinta és a lövölde áll s ezenkívül az elővízesatornán túl fekvő új-liget.

A waggongyár új igazgatója.

(A műszaki igazgató szerződötése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

Az aradi Weitzer féle waggongyár műszaki vezetésének kérdése megoldást nyert. A kereskedelmi igazgató mellé, akinek tevékenysége eddig is lényegesen javította a gyár financiát, az igazgatóság oly műszaki igazgatót szerződötett, aki az országban a mozdony- és waggongyártás elsőrangú szaktekintélyei közé tartozik.

Az igazgatóság, a mint értesülünk, Markóczy Lajost, a Ganz-gyár villamos osztálya szerkezeti irodájának főmérnökét szerződötette az aradi Weitzer gyár műszaki igazgatójává, akivel ma irták alá a szerződötést. Az új igazgató hír szerint március 15-én foglalja el állását.

Markóczy Lajos körülbelül negyven-negyenkét éves ember; azok közé tartozik, akik nem elégedtek meg a műszaki elméletek elsajátításával, hanem a legdurvább fizikai munkában szerezték meg a gyakorlatot. Még el se végezte a technikát, a midőn beállt a Máv. — akkor az osztrák államvasutak — budapesti nyugoti pályaudvarának fűtőházához és ott a többi munkással együtt dolgozott. A mikor a mérnöki oklevelet megszerezte, elment mozdonyvezető-inasnak, s a szabályszerű módon letette a mozdonyvezetői vizsgát. Ezután egy ideig magánvállalatnál működött, majd az érsekújvári pályaudvar fűtőházának főnöke lett. A kormány támogatásával körülbelül fél évig tanulmányutat tett Amerikában, a gépszerkezet-tant tanulmányozva. Visszatérve, a műegyetemen Asbóth Emil tanár adjunktusa volt, azután a Ganz-gyár szerződötette a konstruktor-iroda főnökévé. Evi fizetése, amint értesülünk, az első évben 20.000, a második évben 24.000 koronában van megállapítva; ezenkívül szerződötésileg kivan kötve, hogy a vállalat köteles az igazgatót 50.000 korona erejéig baleset ellen biztosítani.

Markóczy szerződötése azért is örvendetes esemény, mert e nagy iparvállalat élére magyar ember kerül, míg számos hazai gyár külföldön keresett szakértőt a vezetésre. Az aradi waggongyárnál is volt egy külföldi — csehországi — pályázó a műszaki igazgatói tisztre, de az igazgatóság ezt elejtette és Markóczyt szerződötette.

Egy állomásfőnök pöre.

(Rágalmazás a szőlőkarók miatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

Az aradi törvényszék felebbezési tanácsa előtt ma rágalmazási per fordult meg, melynek szereplői a volt gyoroki állomásfőnök és egy gyoroki szőlőbirtokos. A kettőjük között felforgó ügynek aztán az lett a következménye, hogy az egyik félt, Szenes Manót, a gyoroki állomásfőnököt áthelyezték Szolnokra.

A földmívelésügyi miniszter közbenjárására a kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy az arad-hegyaljai szőlőbirtokosok kedvezményes áron szállíthatják a szőlőkarót, de csak úgy, ha saját használatukra szükséges.

A miniszternek ezt a kedvezményét a múlt évben igénybe vette Kaufmann Jakab gyoroki szőlősgazda is. Szenes Manó, aki akkor Gyorokon állomásfőnök volt, feljelentést tett, hogy Kaufmann nem saját használatára rendelte a szőlőkarókat, hanem eladta s így jogtalanul vette igénybe a kedvezményt. A feljelentést a ménesi vincellérképezdénél tette meg, melynek igazgatósága az aradi szolgabírói hivatalhoz fordult a Kaufmann elleni panasszal.

Kaufmann viszont feljelentette Szenest, azt állítva, hogy a gyoroki állomásfőnök pénzzel manipulált. Szenes vizsgálatot kért önmaga ellen, de a megindított fegyelmi eljárás során Szenes állomás főnökre semmiféle terhelő, vagy kompromittáló adat föl nem tűnt. A vizsgálat Szenes ártatlanságát derítette ki s reá nézve más következményekkel nem járt, mint hogy az üzletvezető Szolnokra helyezte is át.

A fegyelmi vizsgálat befejezte után Szenes följelentette Kaufmann a radnai járásbírósnál rágalmazás miatt. A radnai járásbírósig Kaufmannat felmentette a vád és következményei alól.

Az aradi törvényszék felebbezési tanácsa mai ülésén megsemmisítette a radnai járásbírósig ítéletét és Kaufmannat a büntető perrendtartás 358. §. 1. c. pontja alapján a büntető törvénykönyv 358. § a szakaszába ütköző rágalmazás vétségében bűnösnek mondotta ki és a 92. szakasz alkalmazásával 200 korona fő- és 60 korona mellékbüntetésre ítélte; ezenkívül köteles vádlott sértettnek 15 nap alatt 100 korona felebbeviteli eljárási költséget fizetni.

A vádlott és védője az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentettek be.

SPORT.

+ Lawn-tenisz-pálya a ligetben. A lawn-tenisz sport elterjedtsége és közkedveltsége dacára Aradon csak a nyárra lesz meg az első igazi lawn-tenisz-pálya, amelyen a fővárosban és a legtöbb vidéki városban már évek óta létezik. A Vásárhelyi-Lacsay-társaság, amelynek a ligetben évek óta pályája van, a nyárra átalakíttatja és mintegy ezerötyszáz korona költséggel modernül berendezi ezt a pályát. A lövészegylet, amelynek kezelése alatt a liget áll, ma jelentette be ezt a városnak, engedélyt kérve arra is, hegy a társaság a pályáját három méter magas drót-hálóval vegye körül.

+ Az Aradi Atletikai Klub tegnap délután tartott választmányi ülésén a sporttelep berendezésére vonatkozó tárgyalások befejezése után a klub működő tagjai sorába felvette Baesó Frigyes és Keller Gyula acsev. tisztviselőket, dr. Kálmán Ferenc aljárásbíró, Rácz József mérnököt és Venter Gusztáv ügyvédjelöltet, pártoló tagjai sorába Bók Miklóst és Probst Mihályt.

Ötmillió örökség.

(Egy aradi hentes szerencsése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

Szinte kalandosnak tetszik, olyan óriási vagyonhoz jutott öröklés útján *Tessits György* aradi hentes. Nem kevesebb, mint *öt millió frank* szakad reá teljesen váratlanul.

Az örökgyógyó *Tessits* apósa *Gyorgyevits*, ki hosszú idő előtt itt hagyta Magyarországot. *Tessits* felesége akkor még hat hónapos volt csupán. Mintegy tizezer forintot örökölt az anyja révén, de az eltűnt apjáról nem hallott semmit.

Most hosszú idő után érkezett hír az eltűnt *Gyorgyevits*ről, még pedig olyan, amely *Tessits*ekre váratlan, nagy szerencsét hozott. Felesége battonyai lévén, a battonyai előjárásához értesítés jött a bukaresti osztrák-magyar konzulátustól, hogy *Gyorgyevits* meghalt, s *öt millió frank* vagyont hagyott hátra. Felhivatnak az örökösök, hogy a vagyon átvételére jelentkezzenek.

Tessits György most levelét irt a bukaresti osztrák-magyar konzulátushoz, hogy adjon felvilágosítást, milyen okmányokat küldjön el az igazolásra.

Hogy miképen szerezte a kivándorolt *Gyorgyevits* az óriási vagyont, nem tudják, de még arról sincs fogalmuk az aradi rokonoknak, hogy mi volt a foglalkozása. A konzulátustól jött értesítés elárulja, hogy a nevét megváltoztatta, s mint *Georgeszku* élt Romániában.

Bár nem látszik ok a kételkedésre, az örökösök mégis érthető szorongással várják, hogy a pénz a kezükben legyen.

Sándor Antal — szabadlábon.

(Haza a tébolydából.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

A lipótmezei elmeegógyintézet igazgatósága ma értesítette Aradmegye alispáni hivatalát, hogy *Sándor Antal*, a volt pécskai lapszerkesztőt, kit fél évvel ezelőtt szállítottak be a tébolydába közveszélyes örülként, feltételeesen szabadságolta.

A sokat hányatott életű ember ezzel ismét visszanyerte szabadságát, melylyel ezelőtt olyan könnyelműen bánt, s talán újra visszatér Pécskára, régi harcainak színhelyére.

Sándor Antal régebben csendőrszakaszvezető volt, de aztán valami szabálytalanság miatt elvesztette az állását. Mint foglalkozás nélküli ember Pécskára került, a hol előbb szocialista apostolként mutatta be magát, majd egy hitelintézetnek ügynöke, később pedig „lapszerkesztő” lett. „Pécska és Vidéke” volt a címe az ujságjának.

Ez idő alatt valami lappangó szenvedély erőt vett rajta s teljes erővel tört ki rajta a perlekedési mánia. Feljelentett mindenkit, aki az útjába akadt. Legtöbb baja az közigazgatási hatóságokkal volt. A főispántól kezdve le az utolsó községi írnokig mindenkit feljelentett a miniszternek, a legkülönbözőbb vádakhoz hozva fel ellenük. Feljelentette a bíróságokat, az ügyvédek, mindenkit, akivel csak hivatalos érintkezése volt. Azután hozzá még a lapjában is le-lerántotta a feljelentett hatósági személyeket.

A közigazgatási tisztviselők feljelentették *Sándor Antal* az aradi kir. ügyészségnél, mely elrendelte a pécskai lapszerkesztő elmebeli állapotának megfigyelését.

Ennek eredménye volt, hogy a törvényszéki orvosok *Sándor Antal* elmebajosnak minősítették.

Közben, egy hosszadalmas eljárás után végre sikerült gondnokság alá is helyezni az elméjében megfogyatkozott embert, akit aztán az elmúlt őszszel egy pécskai rendőrbiztos felszállított a lipótmezei tébolydába.

Ma aztán, mint már említük, feltételeesen szabadságolták, de a lipótmezei tébolyda igazgatósága értesítésében kiemeli, hogy *Sándor Antal* *verekedési mániában* szenved s figyelmébe ajánlja a hatóságnak, hogy ügyeljenek *Sándor Antalra*, akit, ha kell, ismét fel kell szállítani a tébolydába.

HIREK.

Megbüntetett vigéc-nő.

— Ezerötázár koronás tilos megrendelés. —

Arad, február 27.

Az aradi rendőrség ezen a héten immár a második vigécet leplezi le, aki tiltott módon idegen cégek cégek számára megrendeléseket gyűjtött Aradon. Az első eset kisebb jelentőségű volt, ott mindössze egy megrendelésről volt szó s az utazót csupán hiányos meghívó-levele folytán kellett megbüntetni.

Az az utazónő azonban, akit ma büntetett meg érzékenyen a rendőrség iparhatósági osztálya, néhány nap alatt 1200—1500 korona értékű megrendeléseket szedett össze a városban.

A *Schock H. és társa cég szti.-galleni* himzési minták gyárának utazója: *Willheim Katica* nagy-beckereki lakosnő a leleplezett utazó, aki nagy összegű rendeléseit nem egy helyről vette fel, hanem végigjárt itt egész csomó házat a nélkül, hogy csak egy meghívó-levele is lett volna.

Egy Erzsébet-köruti házból jött ki *Willheim Katica*, mikor a rendőrség egyik emberével találkozott, aki éppen az ő keresésére volt kiküldve. Azonnal felkísérték a városházára s ott *elkobozták* tőle minta-gyűjteményét, melyben tizenegy darab *himzett női ruha*, száz pár *harisnya*, továbbá *himzett női pipere cikkek* és *csipkék* voltak.

A tilos megrendelés-gyűjtésért az iparhatóság két napi elzárásra és száz korona bírságra büntette meg *Willheim Katicát*.

Mikor az iparhatóság előtt az ítéletet kihirdette, a vigéc-nő felebbezett és szomorú megadással jelentette ki, hogy őt figyelmeztették az aradi rendőrségre: vigyázzon mert megjárja s ime, az első alkalommal a nyakát szegték.

— Kihallgatás a királynál. Ő Felsője, f. évi március hó 5-től kezdve, további rendelkezésig, minden hétfőn és csütörtökön, Budapesten legfelső kihallgatást fog adni. Előjegyzések szombattól, február 28-tól kezdve, 9—2 óra közt a cabinet-i irodában (budai királyi vár) eszközölhetnek.

— A főispánné állapota. *Urbán Ivánné* főispánné állapotában, mint örömmel értesülünk, a mai napon javulás állott be. A szerencsétlenül járt urnő fájdalmai ma megszűntek, bár az elmúlt éjt nyugtalanul töltötte el. Ma már elhagyta az ágyat és előreláthatólag négy hétig kemény kötésben kell viselnie karját.

— A budapesti főkapitány helyettes levele. *Pekáry József* kir. tanácsos, budapesti főkapitány-helyettes tegnap ünnepelte rendőrtiszt munkájának negyedszázados évfordulóját. Ebből az alkalomból az aradi rendőrkapitányi hivatal tisztviselői kara szívélyes hangú irattal üdvözölte őt. A mai napon erre az üdvözlésre *Sar-*

lot *Demokos* főkapitányhoz *Pekáry József* levelet intézett, melyben melegen megköszönte a vidéki rendőrtisztviselői karok közül elsőnek hozzzérkezett üdvözlést. A főkapitány a köszönő levelet az üdvözlő iratot aláírt összes rendőrtisztviselőkkel közölte.

— Háborús hírek a Balkánról. A *Balkánról* érkező táviratok egész sorát jelentik a véres, harcot jelentő eseményeknek. *Konstantinápolyban* elterjedt hírek szerint a mitrovicai orosz konzult az albánok meggyilkolták. — *Szalonikiból* jelentik, hogy a montenegrói határszélen a határőrség sáncokat emel. A mozgósítás folyik. Egy albán banda megrohanta a *kascharits-i* börtönt és *harminc albán fegyencet kiszabadított*. — A csendőrség *Kacevo* mellett egy bolgár bandát véres harc után teljesen megsemmisített.

— A kenyér zsúr. A humánus célú zsurok sorozata ismét megnövekedett. Ma is változatos, élvezetes program szórakoztatta a városháza nagytermébe gyűlt közönséget. A megnyitó szám *Kisfalussy Sándor* tanár felolvasása volt a természetről. Sok érdekes, tanulságos, s e mellett szórakoztató dolgot mondott el. Különösen kedves volt értekezésének az a részlete, melyben a nőkre alkalmazott s a természetből vett jelzőkkel foglalkozott. *Wally Anna* urhölgy *Szilágyi Gyulával* zongorán játszott. A kisaszszony kiválóan ügyes és érzésteli játékat zajosan megtapsolták, úgy, hogy ráadást is kellett adnia. *Budits Mátyás* hegedű-szólója, melyet *Zoltay Mátyás* kísért zongorán, a legkényesebb zenei igényeket kielégítette. Mindketten igazi mesterei hangszerüknek. Ritkán hallottunk annyi őszinte kacagást, mint amennyi *Ory Aladár* felolvasása közben támadt. *Egy ifjúkori affér* címen élénken és a humor iránti erős érzéssel megirt novelletet olvasott fel. A zajosan megtapsolt elbeszélést legközelebbi számunkban közöljük.

A katonaság köréből. Mint a hadsereg rendeleti lapja közli, a király fekete-ardói és nagy-tarnai *Meyer Guidó* vezérőrnagynak, az aradi háziezred egykori parancsnokának saját kérelmére a nyugállományba való átvételét elrendelte s neki ez alkalomból a harmadosztályú vas-korona-rendet a díj elengedésével adományozta.

— Egy főispán afférje. Megirtuk, hogy *Báth Eadre* országgyűlési képviselő tegnap, a képviselőház folyosóján történt ismeretes jelenet miatt provokáltatta *Hámos László* gömör-megyei főispánt. — Amint fővárosi tudósítónk táviratozza, *Hámos* főispán ma *Gajári Odön* és *Kubinyi Géza* országgyűlési képviselőket kérte föl segédekül.

— Az aradi szentszék ülése. A aradi görög keleti román szentszék holnap, szombaton *Papp I. János*, az ujonnan megválasztott püspök elnöklésével ülést tart. Az ülés tárgya a *radnai esperesi szék* betöltése; az esperesi állásra a kerület többsége *Zsivuleszku Prokop*, kurticsi lelkész, szentszéki másod-előadót jelölte. Ezután a szentszék kitűzi az új *zsinati tagválasztásokra* az egész egyházmegyében a határidőt és kiküldi a választást vezető szentszéki biztosokat.

— Áthelyezett huszár-főhadnagy. Mint értesülünk, *Sandl Géza* m. kir. 3-ik honvédhuszár-ezredbeli főhadnagyot, a helyi társadalom egyik rokonszenves tagját, ki bravuros lovaglásával az aradi versenyegyesület meetingjein is szép sikereket aratott, áthelyezték Aradról az ezred szegedi osztályához. Helyébe a szegedi osztálytól *Stojkovits* hadnagy jön Aradra.

— Küldöttség a részlet törvény ellen. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A részlet-üzlettel foglalkozó kereskedők nagy küldöttsége tisztel

gett ma *Széli* Kálmán miniszterelnök és *Plósz* Sándor igazságügyminiszternél. A küldöttség vezetője *Falk* Miksa volt, aki a küldöttség tagjai nevében a részletügyletekről szóló törvénytervezetnek több módosítását kérte. Ugy a miniszterelnök, mint az igazságügyminiszter kijelentették, hogy a törvénytervezetet illetően minden jogos érdeket tekintetbe fognak venni s a kérelmet támogatják.

— **A vasárnapi munkás-előadások.** Az *Aradi Nemzeti Szövetség* munkásképző intézménye vasárnap, március hó 1-én délután két szórakoztató és szakelőadást tart. Délután 3 órakor az Újtelepen az Erzsébet utcai új leányiskola nagytermében; ennek műsora: 1. Népdalok. Fuvolán játsza *Henny* Ferenc. 2. Szakelőadás. Az erdélyi céhek történetéből. Tartja *Setojka* József, az „Aradi Nemzeti Szövetség” titkára. 3. Szavallat. Előadja *Henny* Ferencné urnő. — Délután 4 órakor a belvárosban a templomutcai iskola termében. Műsor: 1. Szavallati verseny: 9. *Fuchs* Ede. 10. *Lászka* Ferenc. 2. Szakelőadás: Vegytani ismeretek. Kísérletekkel tartja *Matusik* Márton tanár. 3. Szavallati verseny: 11. *Domsitz* Ferenc, 12. *Farkas* Ferenc.

— **Véres korteskedés.** Március 2-án lesz *Csik Szent-Márton*-ban a képviselőválasztás. A harc rendkívül heves *Györfly* Gyula szabadelvű és *Baránszky* dr. néppárti jelölt között. A két párt választói — mint lapunknak táviratozzák — ma reggel a város előtt összeverekedtek s valóságos csatát rögtönöztek. Számosan megsérültek. Több választót haza kellett szállítani és sérüléseik következtében nem szavazhatnak. Lázárfaiván is öltre mentek a *Györfly* és *Baránszky*-pártiak. Ma hajnalban a *Györfly*-pártiak felgyújtották két néppárti választó házát. *Ménaságon* is óriási verekedés volt. Botokkal, baltákkal és vasvillákkal támadt egymásnak a két felekezet. Egy *Györfly*-párti s egy *Baránszky*-párti választó haldoklik a kapott sérülések következtében. A hangulat a néppártiak közt nagyon elkeseredett. Panaszkodnak, hogy a *Györfly*-párt terrorizál, etet-itat és veszteget s a szolgabírák korteskednek. Viszont a *Györfly*-párt a miatt panaszkodik, hogy a papok a szószékről korteskednek s *Györfly*-t uton-utfélen rágalmazzák. A választásra nagyszámu katonaságot és csendőrséget rendeltek.

— **Kitüntetett polgármester.** A király *Juhász* Mihály, Hódmező-Vasarhely polgármesterének, a közszolgálat terén szerzett érdemei elismerésül, a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Verekedés a bécsi egyetemen.** Bécsből táviratozzák: A műegyetemen ma nagy verekedés folyt le a német-nemzeti és klerikális-párti diákok között. A verekedés a német nemzetiek győzelmével ütött ki, a kik a klerikálisokat kidobták az aulából. A rendőrség több technikust letartóztatott.

— **Halálozás.** *Popeszkó* Aurél, Krassó-Szörény megye marosi járásának főszolgabírója ma délután két órakor, *Birkisen*, ötven éves korában elhunyt. Ismerőse volt az aradmegyei társadalomnak; alapítástól kezdve igazgatója a Soborsini Takarékpénztárnak. Holnap temetik; a Krassó-Szörény vármegyei tisztviselők testületileg képviseltetik magukat eltemetésén.

— **Külvárosi utcák világítása.** A *Csutura*- és *Kosár*-utcák háztulajdonosai azt kérelmezték a tanácstól, hogy utcájukban állíttasson föl villanylámpákat. A tanács a főkapitány javaslata szerint aképp teljesíti a két utca lakóinak kérelmét, hogy azokon a sarkokon, ahol a *Demeter*, *Illés*, *György*, *Mihály* és *Miklós* utcák, továbbá a legelő-sor keresztezik a *Csutura*- és *Kosár*-utcákat, egy-egy villanylámpát állíttat föl.

— **Robbanás a bécsi Hofburgban.** Bécsből táviratozzák: A Hofburgban ma délelőtt nagy riadalmat keltett a pincéből fölhallatszó, hatal-

mas robbanás. A *József* térre vezető pincebojtozatok egyikében, a régi időkből még ott maradt két kartács, a melynek szerteömlött löporra felrobbant. A robbanásnál két udvari ács súlyosan megsebesült. Az ácsok a pincebojt fölé új padlót akartak lerakni. A padló alatt volt szétömlő a löpor, a mely az egyik ács légszeszlámpájától meggyuladt és felrobbant.

— **Párbajozó eljárásbírák.** *Vingáról* jelenti tudósítónk: *Schusztér* Géza eljárásbíró egy társas összejövetel alkalmával *Csizmás* Illés eljárásbíró becsületében erősen megsértette, melynek kihívás lett a vége. A párbajt ma reggel a nagyvendéglő egyik szobájában vívták meg kardal. *Csizmás* Illés segédei voltak *Sinkay* Traján dr. ügyvéd és *Klemann* Sándor vezértitkár, *Schusztér* Gézáé pedig *Bukovetz* Sándor dr. ügyvéd és *Szépe* László szolgabíró. Miután a kibékítési kísérletek nem sikerültek, a felek összecsaptak, amidőn *Schusztér* Géza *Csizmás* Illést arcán erősen megvágta. A sebből, mely 8 cm. hosszú, erős sugárban tört ki a vér, mire a segédek befejezettnak jelentették ki a párbajt. A párbajozók nem békültek ki.

— **A városi árvaház igazgató választmánya** f. hó 28-án d. u. 5 órakor az árvaház tanács-termében ülést tart, melyre a t. választmányi tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Szélahamos ügynök.** *Temesvárról* táviratozzák: A temesvári rendőrség letartóztatta *Magyar* Leó ügynököt, a ki különféle változószédelgésben dolgozott. Így iparosokat rávett, hogy katonatisztek költött neveit váltókra aláírják, s ő ezen váltókra szerez pénzt. Sikerült is neki több ezer koronát ily módon felvenni; a pénzből valamelyest áldozatainak is juttatott. A temesvári rendőrség széles körben folytatja a nyomozást.

— **Ki akar kis katona lenni?** A honvédelmi miniszter ma leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, melyben felhívja őket arra, hogy az ifjúságot buzdítsák a katonai pályára. Együttal közli a feltételeket, melyek alapján a katonai árva fiukat nevelő intézet, a katonai reáliskola, katonai akadémia s a katonai leánynevelő intézet ingyenes, féligyenes helyeire fölvehetőek. A részletes feltételek a polgármesteri hivatalban tekinthetők meg.

— **Árlejtés kavics szállításra.** A vármegyház kistermében ma délelőtt tartották meg az árlejtést az aradmegyei uthálózat jókárbantartásához szükséges kavicsra. Az árlejtést *Dálnoki Nagy* Lajos dr. alispán vezette. Összesen 60 ajánlat érkezett be a különböző utvonalszűkekre s a pályázók nevei a következők:

Pollegri Dávid és *József* Arad, *Böhm* Géza Arad, *Valerian* József Világos, *Kemény* Manó Arad, *Gál* és *Timauer* Budapest, *Jakab* György, *Borosjenő*, *Kádár* József Berza, *Motorka* Romulus Ágris, *Máris* Nikolae és társai Kerek, *Szirmai* Antal Arad, *Florucz* Sándor Bokszeg, *Zsurka* Stefán Prezest, *Barcza* Ábel Arad, *Kádár* Gyula Talpas.

Az ajánlatok fölött a számvevőség és az államépítészeti hivatal kiszámításai alapján a közigazgatási bizottság fog legközelebbi ülésében dönteni.

— **Az eltemetett munkások.** Negyvennyolc óra óta Bécs városának két eltemetett munkás sorsa a beszéd tárgya. Két nap előtt a *Lichtenstein*-trassen egy épülőfélben levő ház pincebojtozata beomlott. A pincében tíz munkás dolgozott s ezek közül csak hét menekült meg. Egyet holtan találtak meg, kettőtől pedig nem tudják, hogy élnek e, vagy meghaltak, mert nem találják ket meg. Két nap óta szakadatlanul dolgoznak azon, hogy élve vagy halva kiássák a két szerencsétlen embert. Ma délig már tizenkét méternyire voltak a föld alatt, és nem találták nyomukat. Most más irányban kezdték meg az ásást. A munka roppant lassan halad, mert az ásás életveszedemmel jár. Attól lehet tartani, hogy a kisebb szerencsétlenséget nagyobb fogja követni. A munkások eleinte nem is akartak befogni a munkába

és csak akkor lehetett belekezdni, amikor olyan emberek jelentkeztek, akik igazán nem félnek a haláltól. Egész Bécs városa izgatottan lesi az eredményt. Maga a király is érdeklődött és meghagyta, hogy amint valami bizonyosságot tudnak, rögtön tegyenek neki jelentést. Déiben izgalmas jelenet volt. Az egyik munkás azt mondta, hogy a melyből valami hangot hallott, mintha távoli hörgés lett volna. Kiderült, hogy az egész csak képzelődés. Több szakértő kijelentette, hogy még az esetben is, ha a két szerencsétlen munkás nem halt meg azonnal, most már nem élnek. Agyonnyomta őket a föld, megüledtek levegő hiányában. És mégis van remény arra, hogy életben vannak. Tudnillik a pincében teljes berendezésű éléskamra is volt. Ha ezt meg tudták találni a munkások, akkor talán még megmenekedhetnek.

— **Hazaáruló kapitány.** *Berlinből* táviratozzák: A wilhelmshafeni hadbírószág *Kaiser* kapitányt, a ki egy idegen hatalomnak katonai titkokat árult el, három havi váfogságra ítélte.

— **Az aradi Kossuth-szoborra** ujabban a következő adományok folytak be: *Bildhauer* Albert Paulis 82 sz. gy. ivén 17 kor., 60 fill. *Barabás* által kezelt tőke % ai 3 kor., 55 fill. *Kovács* Gyula 10 fill., *Tuzoltó* egy et 100 kor., *Klein* Ignácz 1 kor., *Polgári* takarékpénztár 25 kor., *Borbélyok* táncostálya 18 kor., 30 fill. *Medvecky* Wittich Lajos 4 kor., *Tomits* Pál 1 kor., *Panker* Viktor megtérített bélyeg illeték 3 kor., 12 fill. *Ifj. Hagenmacher* Henrik 50 kor., *Argyelán* János 2 kor., *Levelező* lapokból 7 kor., 35 fill. *Lloyd* estély 59 kor., *Kellner* Vilmos Pécska gyermek felolvasás 7 kor., 52 fill. *Singer* Mihály 1 kor., 85 fill. *Szabó* munkások szakegylete persely gyűjtése 10 kor., *Lloyd* estély adakozói *Neuman* Samu, *Tolnai* János 2—2 korona, *Bing* Vilmos, dr. *Mittler* Izidor, dr. *Nagy* Sándor, *Lusztig* Armin, *Tenner* József, *Mayer* Miksa, *Neuman* Dániel, *Deutsch* Andor, *Stauber* József, *Weisz* Sándor, *Várjassy* Lajos, *Eles* Armin, *Seidner* Bernát, dr. *Vajda* István, *Mittler* Zsigmond, dr. *Keil* Lipót, *Weisz* Márkus, *Glück* Károly, *Szabó* Károly, *Szabó* Albert, *Leopold* Zsiga, *Fodor* Gyula, *Herzel* Bernát, dr. *Werner* Miksa, *Funkelstein* József, *Steiner* Adolf, *Nattland* Bernát, *Montag* Sándor, *Basch* Simon, *Assael* József, *Szechenyi* Adolf, *Kende* Arthur, *Révész* Mór, *Mairovitz* Emil, ifj. *Fuchs* Andor, dr. *Eles* Béla, *Lilienberg* Sándor, *Bing* Hugó, dr. *Fischer* Jenő, dr. *Jelinek* Henrik, *Freund* Fülöp, dr. *Fekete*, *Kemény* Manó, *Nemess* Géza, *Goldsmid* Sándor, *Reisinger* Sándor, *Bing* Béla, *Schäffer* Henrik, *Radó* Izsó, *Kende* Vilmos, *Reiniger* A. S. *Jelinek* József, *Roth* Henrik, *Singer* Gyula, *Deutsch* Sándor, *Bildhauer* 82 sz. gy. ivén Paulis. Gyűjtő 3, *Bódi* Bódog 2, ifj. *Bartók* L. N. N., *Kosztolányi* András, *Lichtenstein* Karolina, *Habermann* Ernő, *Zolling* József, *Ferbeisz* Adolf, *Schlessinger* Mór *Schlesinger* Jakab 1—1 korona. *Neumann* János, *Keresztessy* József 60 fill., N. N. 40 fill., N. N., N. N., *Nippel* György, *Schmidt* Ferenc, *Szondy* Péter, *Schmidt* József, N. N. *Garay* Lőrinc 20 fill. *Keresztes* Nándor 60 fill. *Alladék*. 16469 kor., 90 fill.

— **Tűz Ottlakán.** *Berger* Izidor ottlakai kereskedő háza tegnap délután ismeretlenül meggyuladt és csaknem teljesen leégett. A kárt még nem lehetett megállapítani. A ház biztosítva volt.

— **Nagy ékszerlopás.** *Innsbruckban*, a mint lapunknak táviratozzák, ismeretlen tettesek betörték a *Hacfel*-féle nagy ékszerüzletbe s onnét körülbelül száznyolcvanezer korona értékű ékszert elloptak.

— **Dráma a harangtoronyban.** Egy nem mindennapi dráma híre járta be mostanában a francia sajtót. A *Toulouse* közelében fekvő *Seille* nevű kicsiny faluban történt az esemény, melynek hősei egy *Valés* Sándor nevű 29 éves pap, a helység plébánosa és egy *Gasagne* Jeanne nevű fiatal, csodaszép leány. A napokban a plébánost is, a leányt is holtan találták a toronyban. A pap kezében revolver volt. Semmi kétség sem volt, hogy öngyilkosságot követtek el. Az utóbbi időben mindenki tudta, hogy a leány és a plébános szerelmesek voltak. A leány szülei attól való félelmükben, hogy a fiatalok közt bűnös viszony fejlődhetik, arra kérték az egyházi hatóságot, hogy helyezze át a plébánost. Ezt el is rendelték. Az elválás napja mind közelebb érkezett s úgy látszik, ezt a gondolatot a szerelmesek nem tudták elviselni, ezért mentek önként a haláiba.

— **Érdekes béli tudósítás.** A „Monorkerületi Lapok”-ban olvassuk a következő hírt:

Vecsés és környéke intelligenciája folyó hó 18-án rendezte ez ideig első és utolsó mulatságát. Sajnáljuk, hogy a jelenvolt hölgyek névsorát nem közölhetjük, de tudósítónk nem ért rá összeírni, mással lévén elfoglalva — nézett és bámult.

— **Az aradi tüzőtökar** a tegnapi tüzesetről írt tudósításunk egy részének helyreigazítása képen annak közlésére kér, hogy a waggongyári tüzőtökar a városi tüzőtökar ellenségeskedő viszonyban soha nem voltak, a legjobb bajtársi viszonyban élnek s a waggongyáriak a lakományban előfordult tüzeset alkalmával is segédkeztek a tüzőtökarok.

— **Különös foltok a Napon.** Meteor írja a mai kelettel lapunknak: F. hó 25-iki csomópontok hatása alatt egy 7—8 darabból álló foltcsoport keletkezett a Nap keleti széléhez közel, körülbelül az egyenlítőtől 21—22 foknyira. E foltcsoport kitérésből származott, mert szétszórt részekből áll, amelyek lassan tömörülni igyekeznek egymással és jelenleg már egy 460,000 kilométernyire vannak a Nap keleti részétől és 8 nap múlva fordulnak át a tulsó oldalra. Egy másik, inkább tömör folt folyó hó 23-án fordult át hozzánk és körülbelül egy 120,000 kilométernyire van a Nap északnyugati széléhez, és haladási iránya délkeleti, úgy, hogy pályája a Napon, a másik foltcsoport pályáját egy 90°-nyi szög alatt metszi. És épen ez a különös benne, ami ezen irányú mozgását megmagyarázhatatlanná teszi a Nap tengelye körüli forgásánál módosításokat tesz szükségessé. Hogy milyenek ezek, azok csak a megfigyelések alapján lesznek majd megfejthetők. Ha kedvező pályájukon találkoztak volna e foltok, abból nagy zavarok támadnak úgy a napon, mint a mi légkörünkben is, bár a keresztezést még így is megérezzük. Ez 3—4 nap múlva fog bekövetkezni, hogy mily hatással lesz azonban ez légkörünkre, azt még eddig meghatározni biztosan nem tudjuk. — A kitérések jelenleg is erős abnormalis meleg időt hoztak, amelyek azonban meglesz a reaktív hatása, ha a foltok vagy eltűnnek, vagy pedig átfordulnak. Kitérésüknek valószínűsége még ösmeretlen, annál inkább az, még annak ideje. Átfordulni azonban az egyik, a keleti 8, a másik 10 nap múlva fog, így nagyobb változásokat a napfoltokból kifolyólag a 10 ik csomópont körül várhatunk és pedig ezt megelőzőleg fognak kezdődni.

— **Sikkasztó kocsifényező.** Szilágyi Sándor Kossuth-utcai kocsigyártót ravasz módon károsította meg egyik kocsifényező legénye, ki egy napi otthléte alatt oly ravaszul tudta gazdája bizalmát kinyerni, hogy az öt pénzfelvéttel bizta meg. A fényező segéd fel is vette a pénzt, de avval együtt eltűnt. Káplán Mihálynak hívják a legényt, akit Szilágyi Sándor azzal bizott meg, hogy menjen Új-Aradra, és Weil Lajos odaváló kovácsmestertől hozza el 25 korona 60 fillér követelését. Káplán utnak is indult és mint utólag kitudódott, Weiltől a pénzt felvette, de azzal tovább állott. A feljelentés folytán a rendőrség nyomban megindította a nyomozást, de a sikkasztót feltalálni nem sikerült. Erre országos körzöttetést rendeltek el ellene, aminek meg volt a kívánt eredménye. Győr város kapitánysága ma átiratával arról értesíti a büntető bíróságot, hogy Káplán Győrről tartózkodik. Az aradi járásbírósg már megidézte Káplánt, akit toloncuton hoznak el a tárgyalásra.

— **Magyar név.** Kiskoru Blau Lenke és Katalin aradi illetőségű ugyanottani lakosok családi nevének „Bodó”-ra, Stóiu György aradi illetőségű ugyanottani lakos családi nevének „Szabó”-ra és Tarcsa János m. á. v. váltóór aradi lakos, valamint kiskoru gyermekei: Mihály, Sándor, Julianna és János családi nevének „Tihanyi”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **A legjobb hajfestőket és szereket,** melyek az archór, a haj és a fogak szépítésére szolgálnak, kétségtelenül Cerny I. Antal cég, Bécs, Karl-Ludwigstr. 6. készíti. A kiszolgálás itt oly lelkiismeretes a törtenik, hogy nem mulasztjuk el olvasóink b. figyelmét ezen cégre felhívni és azt legjobban ajánlani. E már több arany és ezüst éremmel kitüntett cégnél gazdag árjegyzéke, melyet kívánatra bárkinek ingyen küld, elég érdekes arra, hogy átnézzessék.

— **Hová forduljunk jó cipőért?** Ha jelzővel akarjuk ellátni azon lábbeliket, melyek Porter Vilmos Nagy Aruházából, a Szabadságtéren kerülnek ki, úgy bizonyára a „legjobb cipők” ki-

fejezést kell használnunk. Mert tudnunk kell, hogy ez a cég, immár két év óta, a legbecsületesebb módon, azt a törekvést fejtí ki, hogy az aradi közönséggel megkedveltesse kitűnő cipőgyártmányait és ennek érdekében nem riad vissza semmi áldozattól. Szívesen adja olcsón a cipőket, megelégedve a legcsekélyebb haszonnal, mert ezáltal nagy vevőközönségre tehet szert. A ki egyszer Porter cipőt viselte, az sohasem kívánczik más gyártmány után, ellenkezőleg szívesen ajánlja Porter Vilmos Nagy Aruházát másoknak is.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weiszal, Aradon.

— **T. Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265, sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle** impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és arai igen olcsók.

— **x— Az aradi takaré- és segély-egylet** mint szövetséget Petőfi utca 1. sz. az 1908 ik évben a 22 ik évtársulatot nyitotta meg. Ki egy törzsbetétre hetenkint 50 fillért fizet, 6 év után 156 koronát takarít meg magának és az üzlet eredményéből is megfelelő haszonban részesül. Az egylet tagjainak olcsón hitelt nyújt. Beiratkozni lehet naponta: d. e. 9—12 ig d. u. 3—5 ig. Folyó évi február hó 9 től kezdve mindenkor délután 3—5 ig a felszámolás alatti 16 ik évtársulat egy törzsbetétéért 156 koronát és 20 korona osztalékot fizet.

A pángermanok dicsőítője.

(Tíz havi logháza itélt szerkesztő.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 27.

A magyar igazságszolgáltatásnak ugyan csak meggyült a dolga az utóbbi időkben azokkal az elemekkel, amelyek — bár a magyar föld termelte kenyérből élnek, — nem átalannak uton-utfélen izgatni a magyarság ellen. A lelketlen izgatók egyrésze már hűvösön ül, s őket követi most Schroff Herman, a brassói Kronstädter Zeitung szerkesztője is, aki lapjában mosdatlan száju cikket írt a magyarokról, többek között így szólván:

„A nem magyar nemzetiségek nyílt és cinikus jogértésekkel, dühös és durva üldözésekkel találkoznak Magyarországon. Az ügyészek és törvényszékek lázas sietséggel dolgoztak, hogy Dél-Magyarországon a német érzést elfojtsák... A mit a törvények kijátszásával elérni nem tudnak, azt most a terrorizmus, ijesztes eszközökkel, durva rendőri erőakkal akarják elérni... Dühöng a sovíniszta Magyarország és követeli áldozatát még akkor is, ha ezerszer ártatlan... Majd meg fogjuk látni, hogy Krámer durva, erőszakos elnyomatását, hogy fogják venni a bánátiak... Be fogják látni, hogy ama fenkolt gondolkozásu emberekhez (t. i. Krámerékhez) kell csatlakozniok, akik az igazi német-sváb érzést bátran hirdetik... Különbben reméljük, hogy Krámer kitüntatása a magyaroknak nem fog hasznot hozni, sőt még jobban felingerli ellenük a bánáti svábokat, a külföldön pedig, ahol csak németek élnek, a legélesebben el fogják íténi a dolgot, s Krámer oly népszerűsége tesz szert, a milyenről még álmodni sem mert...”

Leírja azután, hogy a magyar apostol: a kikindal hős Korn elítélése miatt a zsidó-magyar sajtó a legizléstelenebb és kifejezhetetlen örömtől örjögő mámorban szenved, pedig kár, mert mi egy percig se hittük, hogy felmentik, hiszen nekik áldozat kellett!

Majd Kern Arturnak nagybangu mondásait citálva Schroff a következőket jegyzi meg:

„Ti igaz s az eszmény nélküli judaizmustól át nem hatott magyarok, nem érzitek magatokban a bámulatot ez ember (Korn) iránt, a ki oly merészen fellép népéért, ki elnyomatás-

sal és büntetéssel dacolva, oly férfias nyíltsággal védelmezi érzéseit s habozás nélkül veszi magára a súlyos büntetést, melyet a sovíniszta erőszakoskodás politikája mért rá?”

Ilyen hang vonul át a zöld szász agitátor cikkein, melyekért az ügyészség perbe fogta.

A marosvásárhelyi esküdtbírósg a vádlott szerkesztőt izgatás miatt egy évi államfogházra, ötezer korona pénzbüntetésre (mely lapjának biztosítékából vonandó le) s a költségek megtérítésére ítélte.

A benyújtott semmisségi panaszokat, a mint fővárosi tudósítónk táviratozza, ma tárgyalta a kir. kuria I. büntető tanácsa Tarnai János bíró előadásában, s bár Tassy Pál koronaügyésznek indítványára semmisségi panaszokat elutasította, a büntetés mértékének leszállításával 10 hónapi fogházra ítélte a vádlottat.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Tolvaj udvarló.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

A francia bohózatok jó ismert hőseire emlékeztet az a vádlott és az a panaszos, akik ma álltak egymással szemközt a büntető törvényszéken. Egy Loutehoz hasonló szép asszony panaszolta be a barátját lopás miatt: példátlan eset a Casanovák történetében.

K. Rezső ügynök az év legnagyobb részét uton tölti; néha hónapokig marad távol. Az unatkozó szép asszonytól nem is lehet rossz néven venni, ha az év számos üres hónapjára helyettesről gondoskodott. Ez a helyettes egy szép fekete bajusz. Fiatal, alig 23 éves gentleman, foglalkozására nézve fővárosi díjnok, a ki jó családból származott, de örökös pénzvarban szenved.

Történt karácsonykor, hogy a férj váratlanul hazaérkezett s kellemes meglepetéssül szép ékszert hozott a feleségének. Egy hétig tartott a férj szezonja s olyankor a helyettes tisztes távolba tűnt. Amikor a férj újra eltávozott a fővárosból, M. Lajos ur újra elfoglalta hivatalát a szép asszony mellett.

Ez alatt az egy heti pauza alatt esett meg M. Lajossal az a kellemetlenség, hogy kártyázott és adíságot csinált becsületszóra. A szép asszony észrevette barátján, hogy szörnyen levert s faggatta is, mi a baja.

— Semmi; pénz kellene — felelte az ifju.

— Az nincs.

— Nem is kell. Megszoktam én már az ilyesmit.

Néhány nappal ezután K. Rezsőné megdöböntő felfedezést tett a szekrényében: eltűnt a férj karácsonyi ajándéka, a 70 forint értékű brilláns bross. A gyanu persze a cselédre irányult, akit kivallattak, kikutattak, de nem találtak nála semmit. Gyanus volt azonban a szép asszonynak, hogy a barátja már nem olyan levert s egy alkalommal átkutatva a zsebet, egy zálogcédulát talált nála...

— Te gazember! Te vitted el az ékszereket, tolvaj! pattant fel a menyecske és első felhevülésében sietett a rendőrségre, feladni a tolvajt. Ezt az elhamarkodott lépést ugyan mélységesen megbánta az asszony, de már nem lehetett visszavonni a panaszt s így aztán vád alá került M. Lajos. Ma tárgyalta az esetet a bíróság, amely tekintettel a tekintetre valókra, egy hónapra ítélte el a fiatalembert.

§ Az aradgáji gyilkos esküdtzék előtt. Ma állott az aradi esküdtzék előtt Juhász István aradgáji lakos, a ki az elmúlt év nyarán egy zsebkéssel kétszer úgy beleszurt egyik társa hátába, hogy az meghalt. A tárgyaláson, me-

Ilyen Köller János bíró elnökölt, Meszlényi Antal dr. kir. ügyész a vádat, Czédly Károly dr. a védelmet képviselt. Minthogy Juhász a tárgyaláson is olyan viselkedést tanusított, melyből annak *elmebeli gyöngeségére* lehetett következtetni, a védő azt kérte, hogy a vádlottat helyezték orvosi megfigyelés alá. A kérelmet a törvényszék teljesítette s a tárgyalást bizonytalan időre elhalasztotta.

S A borbély büne. Korcsog Balázs battonyai borbély és fodrászmester fölött a napokban itélkezett a szegedi törvényszék. Korcsog Balázs két rendbeli váltóhamisítással és betöréssel pással volt vádolva, teljes beismerése s védője hathatós védelme után a bíróság meghozta ítéletét, mely szerint Korcsog Balázs másfél évi börtönt kapott, melybe a vizsgálati fogságban töltött egy hónapot beszámítják. Védője *Szentiványi Géza* battonyai ügyvéd volt.

KÜZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

Szép tavaszi időjárásunk van. A földművelő nép javában szántja az ősszel elmulasztott területeket.

A fák rügyeznek és a gazda elfojtott sóhajjal aggódik gyümölcs termése miatt, ami könnyen megsemmisül, ha a fagy még erősen éri.

Gabnaüzletünk valamivel jobb mederbe került tegnapi óta, de a kereslet még lanya. A lisztüzlet szintén pang.

Mára közepes forgalmat adott a behozott 1000 métermázsa buza és 500 métermázsa tengeri.

Mai gabona-árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 7.10—7.25.

Buza közép 7.00.

Tengeri 5.30—5.35.

Rozs névleges jegyzés 5.70—5.80.

Arpa névleges jegyzés 5.20—5.30.

Zab névleges jegyzés 5.40—5.50.

Az irányzat kellemesebb.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 27.

Déltőzsde. Buzakinálát mérsékelte, a vételkedv korlátozott. Kedvező irányzat mellett 18,000 métermázsa került forgalomba, jól tartott árakon. Egyéb gabonanemek közül tengeri 5 fillérrel drágább. Időjárás szép.

Kéltőzsde. Berlin 1/2, páris 10-el olcsóbb.

Zárulat 12 órakor:

Buza 1903. áprilásra	7.85—7.66
Buza októberre	7.61—7.62
Rozs 1903. áprilásra	6.68—6.69
Zab 1903. áprilásra	6.10—6.11
Tengeri 1903. májusra	6.21—6.22
Tengeri júliusra	6.29—6.30
Repce augusztusra	11.75—11.85

Zárulat 5 órakor:

Buza 1903. áprilásra	7.61—7.62
Buza októberre	7.58—7.59
Rozs 1903. áprilásra	6.66—6.67
Zab 1903. áprilásra	6.07—6.18
Tengeri 1903. májusra	6.17—6.18
Tengeri júliusra	6.25—6.26
Repce augusztusra	—

Zárulat 5 órakor: korona

Oszták hitelrészvény	684.25
Magyar hitelrészvény	739.50
Lezámitolóbank részvény	453.—
Rima-Murányi vasúti részvény	483.—
Oszták-magyar államvasúti részvény	689.75
Közuti vasút	620.50
Városi villamos vasút részvény	312.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 27. —

Magyar elbrendül: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban 122—8 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 129—9 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 127—8 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 126—7 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 124—6 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 123—4 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 122—3 fillérig.

Sertéselészám. Február 24. napján volt készlet 22,201 darab, február 25. napján főlhajtott 100 darab, február 26. napján elszállított 644 darab, február 27. napján maradt készlet 22,657 darab. Üzlet: Szilárd.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsde.

Budapest, február 27.

Magyar aranyjárdék 4%	121.35
Magyar koronajárdék 4%	99.65
Magyar arany 4 1/2%	93.05
Magyar ezüst 4 1/2%	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	200.—
Fizszabályozási és szegedi kölcsön	159.—
Oszták papírjárdék	100.50
Oszták járdék ezüst	100.50
Oszták járdék arany	121.—
Koronajárdék	101.—
1860-iki államsorsjegyek	154.50
Oszták-magyar bankrészvény	1575.—
Magyar hitelbankrészvény	741.—
Oszták hitelbankrészvény	685.75
Oszták-magyar államvasút	691.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.08
Német birodalmi marka London	117.05
Páris	240.—
20 márkás arany	95.45
	23.41

Nemzeti színház.

Bérllet 143. sz. Páratlan.

Szombaton, 1903. évi február hó 28-án:

Julius Caesar.

Tragédia 5 felvonásban. Irta: Shakespeare. Fordította: Vörösmarty Mihály.

SZEMÉLYEK:

Julius Caesar	Győre Alajos.	Artemidorius	Füredi J.
Antonius	Ternyei L.	Lucius	Garai Honka.
Marcus Brutus	Csiky László.	Clitus	Tóth Lajos.
Cassius	Békés Gyula.	Dardanius	Réthy István.
Casca	Gózon Béla.	Calpurnia	Daróczy Ilka.
Trubonius	Juhász S.	Portia	Gazdi A.
Decius Brutus	Szabó József.	1. polgár	Sarkadi A.
Cinna	Németh J.	2. polgár	Tukorai L.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTÉR.*

LINDH Marcella,
világhírű énekesnő
Dienzl Oszkár

zongoraművész kíséretével

Aradon, 1903. évi március hó 1-én
vasárnap d. u. 5 órakor a

„FEHÉR KERESZT” SZÁLLODA
NAGYTERMÉBEN

tartandó

Hangversenyének

műsora:

1. Dienzl Oszkár, zongorajátéka.
2. a) Schubert Szerelmi hir, b) Tschai-kovszki, Miért, c) Dvorak, Az anya, d) Chopin, Leánykivánság, e) Mendelssohn, A dalnak szárnyain
3. Dienzl Oszkár zongorajátéka.
4. a) Villanella, b) Esteban Mart, Bercense.
5. Népdalok: a) svéd, b) hollandi, c) spanyol, d) skót, e) magyar: Dienzl Oszkár, Liliomszál.

Helyárak: 6, 4 és 2 korona.

Kezdete délután 5 órakor.

Jegyek előre válthatók Ifj. Klein Mór könyvkereskedésében és este a pénztárnál.

Kerpel Izsó

könyv-, papir-, zenemű-kereskedése, kölcsönkönyvtára és antiquariuma

Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota.)

Mivel új üzlethelyiségem óriási méretei lehetővé tették, hogy papír és írószerszámait nagy mennyiségűben, a legközvetlenebb gyári forrásokból szerezzem, be nemcsak a szakmába vágó minden cikk készleten tartása által, de olcsóság és az áruk kitűnő minősége tekintetében is, valóban meglepő nyújthatok.

Hogy az irodák szükségletének is minden irányban teljesen eleget tessek, meg szeretem

Posner Károly Sajos és fia

a főváros legelőkelőbb üzleti könyv gyáranak teljes bizományi lezártát, úgy, hogy mindazon irodák, melyeknek évek ho szu során át a legjobbnak elismert Posner-féle üzleti könyveket minden alkalommal Budapestről kellett hozatniok, — ezentul nálam bármely méretű Posner-féle üzleti könyvet, (a legnagyobbakat is) eredeti gyári árakon kaphatják, minden nyújtható előny megadása mellett.

Ugy ügyveidi, mint kereskedelmi és gyári irodák, valamint bankok és takarékpénztárak szives figyelmébe batorokodom ajánlani, hogy miután most irodai szükségleti cikkek nálam teljes választékban vannak raktáron és azokat valóban versenytárral árusítom, — évente nagy megtakarítást eszközölhetnek, ha irodai szükségletüket nálam szerzik be.

Festőminták nagy választékban, úgy eladásra, mint kölcsönzésre. Aquarell és olajfestékek a legfinomabb minőségben. Gyönyörű képek, olajfestmények, új és régi acél és rézmetszetek, divatos szép ramakban. Új és használt hangjegyek jutányos árakon. Minden zenemű-ujdonság raktáron. A nálam vásárolandó zeneművek üzletemben, az ott lévő zongorán átjátszhatók. A jövő hó elején 15,000 hangjeggyel

zenemű-kölcsöntárt

nyitok, a melyre előjegyzéseket már most elfogadok.

Előnyös, nagyobb könyvtárvételek folytán üzletem antiquár osztályában regények, diszművek, szakmunkák, továbbá egész francia és angol könyvtárak igen jutányosan szereshetők be.

Végül a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom

60,000 kötetes

kölcsönkönyvtáramat,

a melyet ismét több száz kiváló új művel szaporítottam s a melyet az eddigi helyiségből az új üzlethelyiséggel kapcsolatos külön nagy terembe helyeztem át. Bejárat a kölcsönkönyvtárba az üzletben, a Fischer-palota kapuján át és a Batthyány-utca felől is.

Minden törekvésem oda irányul, hogy a m. t. közönségnek előnyöset, újat nyujtsak és szolid árak, valamint figyelmes kiszolgálás által nagybecsű bizalmát kiérdemeljem.

Szives pártfogást kér

kiváló tisztelettel:

Kerpel Izsó.

NAPIREND.

Február 28. Szombat. Róm. kath. naptár: Román. — Protestáns naptár: Román. — Izraelita naptár: Adar. Sabbat, Ter. — Görög-keleti naptár (február 15.): Onezim. — A nap két óra 28 perckor, nyugszik 5 óra 25 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2—12 1/2 óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2—2 1/2 óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereky-museum helyisége mellett ülésterem

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, száraz, éjjeli fagy.

Február 28. Aradmegye rendkívül közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Az arad-hegyvidéki turista egyesület tréfas estélye. — A városi árvaaház igazgató-választmányának ülése délután 5 órakor.

„VICTORIA“ takaré- és hitelintézet mint részvénytársaság ARADON.

MEGHIVÁS!

Az intézet alapszabályainak 17. §-a értelmében az intézet helyiségében Aradon (József főherceg utca 2. sz. a.)

1903. évi márczius hó 8-ik napján ó. e. 10 órakor megtartandó

XV. évi rendes közgyűlésre

a t. részvényes urak ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése és az 1902. évi zármérleg megállapítása.
 2. A tiszta nyereség felosztása iránti határozat hozatal.
 3. Két igazgatósági tagnak megválasztása.
 4. A bíráló bizottság megválasztása.
- A személyesen vagy meghatalmazott által a közgyűlésen

részvenni óhajtó t. részvényesek ezennel felkéretnek, miszerint részvényeiket esetleg megbizásaikat az alapszabályok 22. §-sa értelmében a közgyűlést megelőzőleg legalább is 24 órával az intézet pénztáránál letéteményezni sziveskedjenek.

Arad, 1903. évi február hó 22-én.

Az igazgatóság.

Mérleg-számla.

VAGYON.

TEHER.

	Korona	fill.	Korona	fill.		Korona	fill.	Korona	fill.
Késpénz			88299	87	Alaptőke:			600000	—
Giró-számlán és más pénzüzeteknél			4887	41	3000 drb. részvény á K. 200.—			335013	17
Leszámított váltók álladéka			4416734	01	Tartalékalap			58881	01
Jelzálog kölcsönök			783462	—	Nyugdíjalap			3575002	62
Előlegek értékpapírokra			66591	—	Takarékpénztári betétek			21411	59
Értékpapírok			40580	—	Pénztári letétek			954110	—
Folyó számla			47726	19	Visszleszámított váltók			1408	—
Intézeti ház és más eladó ingatlan			238917	45	Fel nem vett osztalékok			2833	10
vagyon					Hitelezők			8630	16
Irodai felszerelés	8171	72			Hátralékos betéti kamatadó			53212	26
10% leírás után	817	17	7354	55	Előre felvett kamatok			8372	58
Adósok			4270	94	Nyereség elővitel 1901. évről	97355	61	105728	19
Hátralékos kamatok			17406	68	Tiszta nyereség				
			5716230	10				5716230	10

Arad, 1902. évi december hó 31-én.

Oncu Miklós, s. k.
vezérigazgató.

Raicu Sebő, s. k.
titkár-czégjegyző.

Az igazgatóság:

Veliciu Mihály, s. k.
elnök.

Trutia P., s. k.

Mangra V., s. k.

Ciorogariu R., s. k.

Dr. Ciacian M., s. k.

Dr. Demian Aurél, s. k.

Papp I. János, s. k.

Vatian Traian, s. k.

A fenti számlát megvizsgálva, helyesnek találta. — Arad, 1903. évi február hó 26-án.

A felügyelő-bizottság:

Dr. Ispravnik Sever, s. k.

Milovan Pál, s. k.

Fejér György, s. k.

Marcu Miklós, s. k.

Popoviciu György, s. k.

elnök.

A felügyelő-bizottság jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

A kereskedelmi törvény által a felügyelő-bizottság hatáskörébe utalt teendők elintézése végett az 1902. üzleti év folyamán, több felügyelő-bizottsági ülést tartottunk, mely alkalommal megvizsgáltuk az intézet minden üzletágát, annak értékeit pénztárát és mindenkor rendet és pontosságot találtunk.

Az 1902. év végén a kereskedelmi törvény értelmében elkészített mérleget összegeztettük a főkönyvekkel és az azokra

vonatkozó leltárakkal és azt a törvényvel és alapszabályokkal teljesen megegyezőnek találtuk.

A tiszta nyereség felosztására nézve az igazgatóság által elkészített javaslatot, miután azt alapszabályszerűnek találtuk elfogadjuk és elfogadásra ajánljuk.

Együttal kérjük, hogy ezeknek alapján ugy nekünk, mint az igazgatóságnak az 1902. évre a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Arad, 1903. február 26.

A felügyelő-bizottság:

Dr. Ispravnic Sever, s. k.

Milovan Pál, s. k.

Fejér György, s. k.

Marcu Miklós, s. k.

Popoviciu György, s. k.

elnök.

Oronometre művés és ókszerész

KINTZLER ZOLTÁN

Andrássy-tér 20. Fischerné-féle ház.

Ajánlja

arany és ezüst ékszereit,
sajfauseni, chronometer és schveiczi
óráit.

Bármint javításokat elfogad, és saját
műhelyében elkészít. 321

Pontos és szolid kiszolgálás!

Köhögést osillapít

a hirneves és kellemos ízű
Kaiser-féle

mell-bonbon.

2740 körjegyzőleg hi-
telesített bizonyít-
vány igazolja a biztos ered-
ményt köhögés, rekedtség
vagy katarus és elnyálká-
sodás ellen. Minden egyéb
szert kérünk visszautasítani.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható: Gutori Földes Kelemen és Khudy
József a Szűz Máriához, Berger Gyula a
Szent Erzsébethez címzett és Hajós
Árpád gyógyszerésztárában Aradon. 1810

Irodai alkalmaztatást

keres egy hölgy, ki irodai teendő-
ket már végzett. Próbaidőre esetleg
ingyen. Ajánlatokat „Batthiányi
utca” jelige alatt a kiadóhivata:
továbbít. 542

Szukop Sándor

ezelőtt Hammer és Szukop. Arad,
Salacz-utca. A legjutányosabban
készít egyenruhákat és hadfelsze-
reléseket, továbbá uri öltönyöket a
legújabb szabás és divat szerint. 487

425/4—1902. vég. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági tag mint ki-
küldött az 1881. évi LX. t. cz. 102.
és 120. §-a értelmében közhírré teszi,
hogy az aradi és a világi kir.
járásbíróság 1899. Sp. II. 1172/3.
Sp. II. 377/3. Sp. 598/2. Sp. II. 692.
Sp. 385/5. és az aradi kir. törvényszék
1899. évi 1062-vtó számú és 1900.
évi 183 sz. végzésekké elrendelt
kielegitési és biztosítási végrehaj-
tás következtében Trutia Péter
aradi ügyvéd Dr. Schwarz Jenő
ügyvéd által képv. Bildhauer Adal-
bert paulisi, — Fischer M. aradi
Petika György magyarati, Dr.
Neumann Mihály ügyvéd által
képv. Poliak Gyula és fia aradi
czég és Dr. Czégka Zdenko világi
ügyvéd által képv. Gróf Nádasdy
Ferencz javára: 429 kor. 94 fili.
500 kor. 42 kor. 100 k. 47 kor.
84 fili. 100 kor. és 800 kor.
tökek és ezeknek összes kamatai
és a már eddig megállapított va-
lamint a még felmerülő költsé-
gek erejéig Luka Juon kovaszinczi
akostól 1899. IV/29. 900 II/21.
X/22., XI/13. és 1901. II/2 ik nap-
ján le és felül foglalt 938. koro-
nára becsült szobabeli butorneműek
üreshordók, lovak, kocsik, buza,
tengeri és egyéb tárgyak, a vi-
lági kir. járásbíróságnak 902.
V. 425/4 sz. kiküldő végzése foly-
tán; Dr. Szilvássy László ügyvéd
és Trutia Péter ügyvéd jelentke-
zésére az árverési határnap 1903.
évi márczius 9 ik napjának d e. 10
óra Kovaszinczon a peres laká-
sánál kitűzetik hol nyilvános ár-
verésen eladotnak. Ahová a venni
szándékozók oly megjegyzéssel hi-
vatnak meg, a legtöbbet ígérőnek
készpénz fizetés mellett becsáron
alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő
ingóságokat mások is le- és felül-
foglaltatták s azokra kielégítési
jogot nyertek volna, úgy ezen
árverés ezek javára is elrendeltetik.
Kelt Világoson. 1903 évi feb-
ruár hó 20. napján.

Faragó József.
kir. bírósági kiküldött.

Miért szenved ön?

ha biztos kitétele van a gyógyulásra
minden még oly régi seb is meggyógyul
és mentve lesz minden fájdalmas mé-
tétől, ha

Thierry Adolf egyedül valódi

CENTIFOLIA KENŐCSOT

használja kiváló hatással sebek gyógyulásra és fájdalmak enyhítésére fo-
lümhatatlan. A valódi Centifolia szappan alkalmazható: mellfájás ellen
gyermekágyasoknál, a tejáradat csökkenésénél, mellkeményedésnél,
csuzos állapotoknál, nyílt sebeknél, dagadt lábaknál és csontozu ellen
vágás, szurás, lösebek és ütéseknél, genyedéses sebek, Carbunkulus és,
minden égési sebek ellen. Fagyos testrészeknél, fekvés által előidézőm
sebeknél, betegknél, gyermekeknél stb.

THIERRY A. gyógyszerész balzsam és centifolia kenőcse.

Ezen két gyógyszerükben utólrhetetlen szer nincs kitéve meg-
romlásnak, hanem ellenkezőleg, mentől régebbek, annál értékesebbek
és hatásosabbak, ugyszintén nem szenvednek sem a fagytól, sem a for-
róságtól, miért is minden időben alkalmazhatók. Csaknem mindig ered-
ményt és segítséget hoznak, mindenestre azonban, hogy nem szabad
hamisítványokhoz, vagy érték- és hatástalan ugynevezett potarszerekhez
nyulni, mely csak céltalan pénzkidobás, hanem tartasuk magunkat ezen
két régóta bevált, olcsó, megbízható s a mellett teljesen ártalmatlan,
világhírű szerkezhöz, melyeket minden háznál készletheben kellene tartani.
Ahol nem kapható a valódiság minden ismertetőjével, rendeljük
egyszerűen direkt a következő címre:

THIERRY (A.) gyógyszerész védangyal-gyógyszertára Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Budapesti főraktár: Török J. gyógyszerésztárában, Király-utca. Zágrábban Mittelbach S. gyógy-
szertárában és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél. 2714/ül.

Asszonyok és leányok!

A havi bajok nehézségei, hátfájás, testfájás, görcsök, lefájás, rosszullét stb. ellen ajánlatos „Amasira“
egy határozottan ártalmatlanul ható és kellemesen bevehető theakeverék (poralakban). Orvosilag melegen ajánlva. Dr. med.
M. Stuttgartban írja a többek közt: „A belsőleg ajánlt gyógytheák közül, egy sereg kedvező tapasztalat alapján, egy
újabb theavegyületeknek adtam előnyt, amely „Amasira“ név alatt van bevezetve és hatásában tényleg minden más
theát felülmúl. stb. — Dr. med. G. Berlinben jelentést tesz eredményeiről és a többek közt ezt mondja: „S. A. k.
a. Köpenick S. asszonynál: A gyenge alkotásu, kissé halavány páciens rosszullétről és hátfájásról panaszkodott a havi baj
kezdeténél, valamint néhány nappal azután. A negyedik eszébe teánál elmúltak ezen nehézségek. Más okból történt
utolsó látogatásánál aug. 3-án frissebbnek látszott, mint azelőtt. Életunsága elmúlt és most kettő helyett
dolgozik. stb. — J. asszony Stuttgartban közli: „Nem fogom elmulasztani minden felebarátnőmnék ezen kitűnően ható ké-
szítményt a legmelegebben ajánlani.“ stb. — A fenti, valamint minden elismerő irat eredeti példányai a gyárosnál betekintésül
le vannak téve. — Amasira ára fél doboz 2 korona, egész doboz 3 korona (2—4 hónapig eltart!) Csupán A.
Locher névalírásával valódi! Egyedüli gyáros: Andr. Locher. Pharmac. Laboratorium, Stuttgart.

Raktárak: Aradon: G. Földes Kelemen, gyógyszerésztárában, valamint az Osztrák-Magyar monarchia minden nagyobb
gyógytárában. 54

Szép fogak!
csakis
DENTOLIN
fog creme
haszn. lata által nyerhetők.
Egyszeri használat után min-
denki megkedveli.
Egy tubus 50 fillér.

Legjobb bevásárlási helye
mindennemű
illatszerek,
szappanok,
fogkefék,
fogporok,
fogpasztak,
szárvizek,
hőigyporok,
arczcremek,
arczvizek,
hajszeszek,
szivacsoknak.

A legmegbízhatóbb minőségekben
mindennemű
ORVOS-SEBÉSZI
és
SZÜLÉSZETI
kötszerek.
LEGOLCSÓBB ÁRAKI

VOJTEK ÉS WEISZ
drogueria és parfumeria nagykereskedése ARADON. 57

Posta czim: Müller J. és fia Arad.

Ruha festészet.

A tavaszi idény beálltával tisztelet-
tel tudatjuk a n. é. közönséggel, miszerint
férfi és női tavaszi felöltők, gallérok (Ceppek),
gyermek kabátkák,
férfi öltönyök, női ruhák
egészben, minden bontás nélkül
festetnek
vagy vegyileg tisztítottak

Müller J. és Fianál

Aradon,
Asztalos Sándor-utca 2—3. — Forray-utca 4. sz.
Gyár: Halász-utca 29—30.

Posta czim: Müller J. és fia Arad.

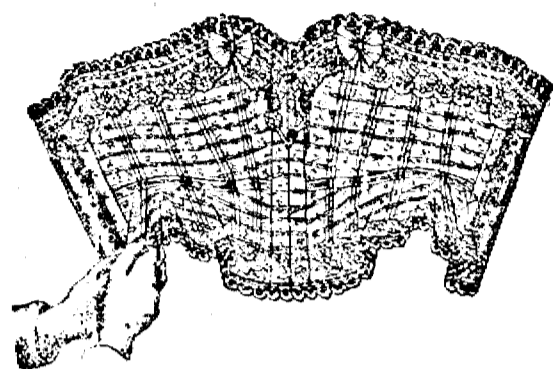
Vidéki megbízások gyorsan és pontosan eszközölköttek.

Porter Vilmos Nagy Áruháza

Telefon 324.

Szabadság-tér.

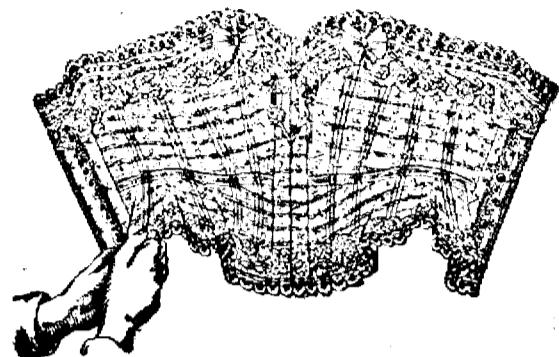
Telefon 324.

Fűző-
Ujdonságok!

Fűző-
Ujdonságok!

Óriási Fűző-Raktár!!

Legolcsóbb fűző 60 krajczár
Legdrágább fűző 4 frt 50 kr.

10 korona
vásárlásnál:

Fénykép-
kedvezmény!

Érkeztek:

Női fehérneműek
Női kelengyék
Női kötények.

Fénykép-
kedvezmény!

10 korona
vásárlásnál.

Egy ügyes fehérnemű varónő
házhoz kerestetik sürgősen. Czim:
Wiedenmann Máténé Dezső u. 4/b.

Bérbe adandó üzlet Sippán.

Egy jóforgalmu fűszer- liszt- és kenyér üzlet dohánytőzsdével és teljes lakással, kedvező feltételek mellett május elsejétől bérbe adandó. Értekezhetni a kiadóhivatalban. 494

Váradi János

Órás. Arad Hunyady ezelőtt Fekete kutya utca (a Hunyady kávéházzal szemben.)

Elad. vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat. végző e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű aranyeműt, veszek tört aranyat és ezüstöt. 261

Zongora készítő és hangoló ipar áthelyezés!

Van szerencsém a tek. közönség szíves tudomására hozni, hogy a fent nevezett iparomat

Deák Ferencz-utca 36. sz.

(Hirschmann-féle házba) helyeztem át, és a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be. 241

Szakszerűen eszközölök mindennemű javítást és hangolást helyben és vidéken. A tek. közönség becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Neumann Antal

zongora készítő és hangoló

Arad, Deák Ferencz-utca 36. sz. (Hirschmann-ház.)

Ráth János ur gazdasága
Kunágota 20000, Dombiratos
40000, Szionda 20000, kéve

1902. évi

Czirokszár termés

a mai naptól

áruba bocsájtatik.

Kévéje 4 fillér, — helyben átvéve.

Bővebb felvilágosítással szolgál ifj. Miksa Béla 532

Órás és műszerész üzlet áthelyezés.

Van szerencsénk a tisztelt megrendelőinket értesíteni, hogy a **Templom-utcában létezett**

órák és műszerész

üzletünket

Deák Ferencz-utca 39. szám alá,

szembe a Vass-szállodával **helyeztük át.** 538

Tisztelettel

Ascher Ferencz és Társa

órák és műszerészek.

Zálogcédulákat,
tört aranyat, ezüstöt és ékszertárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 73

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

Eladó vastartók.

Nagy vastartó- (traverz)-

készletünket

cartel-áron alul is eladjuk.

Régi építési anyagok,

u. m. : használt parketta, vas-kályha, vízkagyló, továbbá folyosó rácsok, erkély rácsok, kovácsolt vasból, **vasajtók, vasablakok, vas spaletták, ajtók és ablakok, vörös márvány- és homokkő-folyosó-lapok és lépcsők**

olcsón eladók.

Fodor és Reisinger,

527 mérnökök, építőmesterek.

Aki jó és szép cipőt akar
az készítesse cipőit

Seelinger M. Andor

uri és női minta cipészetében

Szabadság-tér 4. (Pölzl-kávéház mellett.)

Készít legújabb divat szerint és **10-100 lábakra** 134

(Orthopäd) gyógy-cipőket.

Pártoljuk a helyi ipart.

Tisztelettel értesitem a t. cz. hölgyközönséget, hogy a legelegánsabb öltözékek beszerzésére ez idő szerint fölösleges Budapestet, vagy az osztrák fővárost felkeresni, mivel

Aradon, Szabadság-tér 3. sz. alatti

mütermemben

készülnek legújabb divat szerint tavaszi kabátok, utazó köpenyek, utcai estélyi és más sport öltözékek. Több évi külföldi tapasztalataim azon kellemes helyzetbe juttattak, hogy még a nem normális alakokra is a legcsinosabb ruhákat készítem, mérsékelt árak mellett. Megrendelőimnek már több alkalommal bebizonyítottam, hogy helyben sok esetben sokkal csinosabb és elegánsabb öltözékek készíttetnek, mint bármelyik fővárosban. Vidéki megrendeléseket pontos mintaderék után készítek.

Tisztelettel:

Varga Kálmán,

női szabó, angol és német szabászati akadémia volt növendéke.